DZIŚ: DODATEK POWIEŚCIOWY

Cena egz. 20 groszy. Nakład 40000 egzemplarzy. 12 stron

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika" dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy.
Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu.
Oddziały: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5 — w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 18
w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, plac 23-go Stycznia 8/10
w Gdyni, Skwer Kościuszki 4 I. — w Inowrocławiu, Rynek 20.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 3.15 zł. miesięcznie,
9.45 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.54 zł. miesięcznie, 10.61 zł. kwartalnie.
Pod opaską: w Polsce 7.15 zł., zagranicę 9.65 zł. miesięcznie.
Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14.
Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 316, 326, Administracja 315, — Oddziały: Bydgoszcz 1299, Poznań 3600, Toruń 800, Grudziądz 294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 195. | BYDGOSZCZ, sobota dnia 26 sierpnia 1933 r. | Rok XXVII.

Proces o podpalenie Reichstagu

rozpocznie się 21 września rb.

Akta sprawy obejmują 35 tomów. — Powołano 110 świadków i rzeczoznawców.

Berlin, 25. 8. (PAT.) **Prezydent 4-go senatu karnego trybunału w Lipsku Buenger, wyznaczył termin rozprawy głównej w procesie o podpalenie Reichstagu na czwartek dnia 21 września br.** Rozprawa główna odbędzie się w Lipsku. Postępowanie dowodowe z uwagi na konieczność przeprowadzenia wizji lokalnej i z tego powodu, że więcej świadków mieszka w Berlinie, toczyć się będzie w gmachu Reichstagu w specjalnie na ten cel przygotowanej sali.

Oskarżonych jest 5 osób: **były poseł komunistyczny do Reichstagu Ernest Torgler lat 40, bronić go będzie adwokat z wyboru dr. Sack z Berlina; murarz van der Lübbe, Holender, lat 24, obrońcą z urzędu jest adwokat Seuffert z Lipska.**

Dalej oskarżonych jest trzech Bułgarów, których obronę będzie prowadził adwokat Teichert z Lipska: literat Georgij Dmitrow lat 50, były student Bałagiej Popow lat 31 i Wasyl Tanew lat 36.

Proces zakrojony jest na wielką skalę. Akta sprawy obejmują 35 grubych tomów, przyczem sam akt oskarżenia sporządzony przez nadprokuratora Rzeszy Wernera liczy ponad 230 stron tekstu.

Oskarżenie powołało na rozprawę 110 świadków i rzeczoznawców. Liczba ta ulec może zwiększeniu, gdyż nowych świadków może powołać sąd jak również oskarżenie.

Międzynarodowa komisja śledcza

w sprawie podpalenia Reichstagu

gotowa jest przekazać obrońcom zdobyty materjał.

Berlin, 25. 8. (PAT.) Branting w liście swym do prokuratora Rzeszy Wernera wymienia na wstępie skład międzynarodowej komisji śledczej w sprawie podpalenia Reichstagu, stwierdzając, iż posiada ona bogaty materjał.

Branting zauważa dalej, iż, jak wynika z oświadczenia nadprokuratora Rzeszy, zawartych w poprzednim jego liście nie posiada on dostatecznego materjału dowodowego. Branting wyraża przytem gotowość przekazania przez komisję materjału za zgodą komisji międzynarodowej, jednakże nie oskarżycielowi, lecz obronie i na zasadzie 10 warunków, gwarantujących pełne i objektywne wykorzystanie materjału przez obronę.

Warunki te są następujące: 1) zachowanie wolności wyboru obrońcy przez oskarżonego, 2) dopuszczenie obrońców zagranicznych, 3) nieograniczony wgląd obrońców w akta i przesłanie aktów oskarżenia zagranicznym obrońcom, 4) pełne prawo porozumiewania się oskarżonych z obrońcami bez obecności osób trzecich, 5) jawność rozprawy przez cały czas procesu, 6) ludzkie traktowanie oskarżonych, umożliwiające obronę przed sądem, 7) gwarancję swobody i bezpieczeństwa życia dla świadków, powołanych przez obronę lub komisję śledczą, jak również możność składania swobodnych zeznań, 8) bezpieczeństwo życia dla obrońców i zabezpieczenie możności obrony, 9) wezwanie świadków, wskazanych przez obronę, 10) zapewnienie swobody zeznań świadkom, znajdującym się lub który znajdowali się w służbie Rzeszy lub państwa związkowego.

Nadprokurator Rzeszy w odpowiedzi swej zastrzega się przed twierdzeniem, jakoby nie był w posiadaniu dostatecznych materjałów przeciwko oskarżonym. Wyrażając zasadniczą zgodę na przekazanie do wiadomości sądu materjałów komisji za pośrednictwem obrony, nadprokurator formułuje szereg zastrzeżeń, ujętych również w 10 punktach odpowiadających poszczególnym postulatom Brantinga.

Gen. Sławoj-Składkowski

ministrem kolei?

Warszawa, 25. 8. (Tel. wł.). W najbliższych dniach zostanie powołana do życia **państwowa rada komunikacyjna**, w której skład wejdzie dotychczasowa państwowa rada komunikacyjna.

Wczoraj rozeszła się w warszawskich kołach politycznych sensacyjna pogłoska, że **na czele przedsiębiorstw kolei państwowych ma stanąć b. minister spraw wewnętrznych, obecnie drugi wiceminister spraw wojskowych generał Sławoj-Składkowski.** Nominacja ta ma nastąpić podobno w dniach najbliższych.

Powołanie gen. Składkowskiego na min. kolei jest w pewnym związku z **ostatnią pożyczką elektryfikacyjną**, której umowę ma podpisać już nowa dyrekcja.

Powyższe posunięcie oznaczałoby koniec karjery politycznej bojowego generała, który na terenie parlamentarnym szedł zawsze w pierwszym szeregu w walce z opozycją. Pogłoskę powyższą należy jednak przyjąć z dużem zastrzeżeniem.

Huragan szalał w N. Jorku.

Nowy Jork, 25. 8. (PAT.) **Nad stanem nowojorskim przeszedł silny huragan, któremu towarzyszył ulewny deszcz. Komunikacja lotnicza oraz ruch statków w porcie nowojorskim były przez jakiś czas przerwane.**

Olbrzymi pożar lasów.

Portland, 25. 8. (PAT.) **W okolicach Portlandu** (stan Oregon) **w górach trwa wielki pożar lasów. Straty obliczone w przybliżeniu już obecnie wynoszą wiele miljonów dolarów.**

Trzęsienie ziemi.

Mexico City, 25. 8. (PAT.) Z Managua donoszą, że **w całej republice Nicaragua odczuto bardzo silne trzęsienie ziemi. Miasto Leon jest częściowo zniszczone.**

Pożar w gmachu urzędu spraw zagranicznych Rzeszy.

Dwóch urzędników zatrutych dymem.

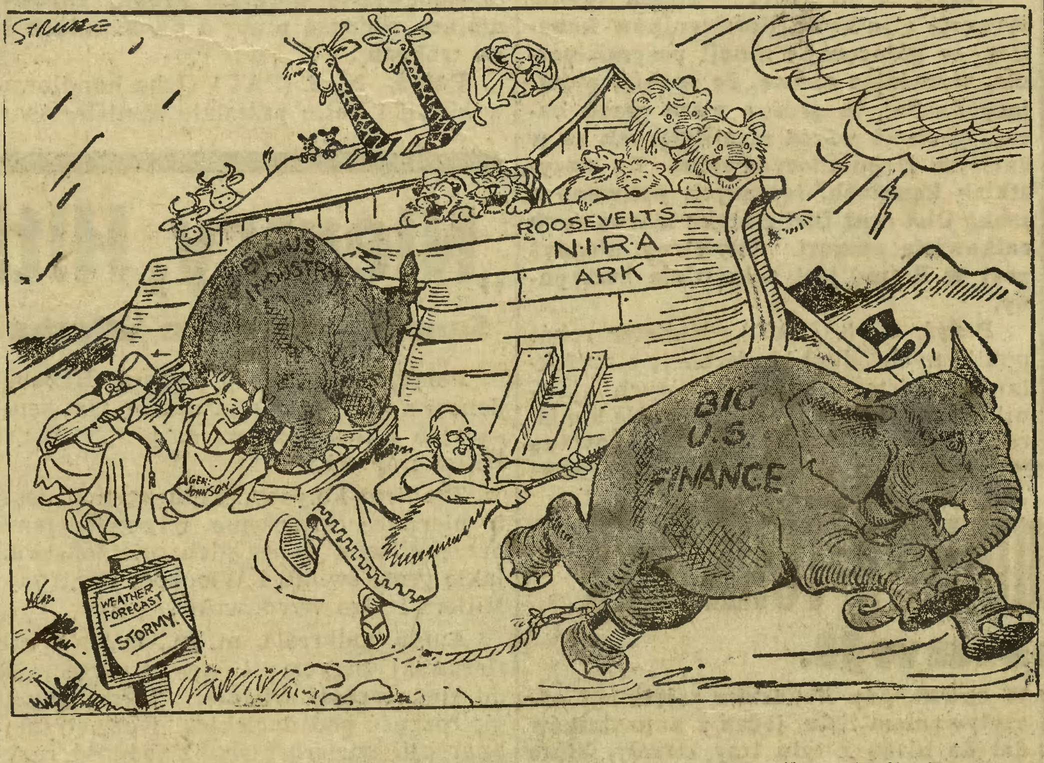
Berlin, 25. 8. (PAT). **W gmachu urzędu spraw zagr. Rzeszy wybuchł wczoraj pożar, przyczem spłonęły urządzenia jednego z biur i półki z aktami i księgami. Dwóch urzędników doznało silnego zatrucia dymem.**

Ogień powstał wskutek niewłaściwego obchodzenia się jednego z pracowników z maszynką gazową. Straż ogniowa po 1-godzinnej akcji ratunkowej ogień zlokalizowała.

—::—

Warszawa, 25. 8 (Tel. wł.) Do Warszawy przybył poseł polski przy rządzie sowieckim min. Łukasiewicz, który następnie udał się do Krynicy na urlop wypoczynkowy.

Uporne bydlęta.

Angielski karykaturzysta Strube w ten wesoły sposób przedstawił w „Daily Express" wysiłki Roosevelta w celu zmuszenia poszczególnych gałęzi życia gospodarczego do przyjęcia jego programu. Widzimy jak Roosevelt usiłuje wtłoczyć do arki Noego dwa olbrzymie słonie „ciężki przemysł" i „wielki kapitał". — **„Jeszcze te dwa bydlęta wtłoczymy do arki i będziemy gotowi".**

Wykoleił się ekspres N. Jork — Waszyngton.

Zawalenie się mostu. — 6 wagonów wpadło do rzeki. — 24 osób poniosło śmierć.

Waszyngton, 25. 8. (PAT). **Ekspres zdążający z Nowego Jorku do Waszyngtonu wykoleił się na moście na rzece Anocostie. 6 wagonów sypialnych uległo rozbiciu i 6 wagonów wpadło do rzeki. W katastrofie poniosły śmierć 24 osoby. Katastrofa nastąpiła wskutek zawalenia się mostu, który osłabiony przez ostatnio szalejący huragan nie wytrzymał ciężaru.**

Rewizje w oddziałach Związku Emigrantów Polskich

Lipsk, 25. 8. (PAT). Do polskiej filji związku emigrantów polskich w Gimritz w Anhalcie przybyło dwóch żandarmów, którzy skonfiskowali wszystkie papiery organizacji łącznie z otrzymaną i jeszcze nie przeczytaną korespondencją zarządu centralnego w Lipsku. Związek emigrantów polskich jest organizacją opiekującą się wychodźtwem polskiem w Niemczech.

Komuniści podpalili koszary w Minden.

Hamburg, 25. 8. (PAT). **W Minden spalił się w nocy koszary wojskowe. Pożar zniszczył także magazyny, batalionu pionierów. Szkody obliczane są na 1 miljon marek. Według pogłosek, przyczyną pożaru było podpalenie przez komunistów.**

Po nieudałym locie Adamowiczów,

oczy Polonji amerykańskiej zwracają się na Hausnera.

W Ameryce dzienniki polskie zamieszczają następujące uwagi krytyczne o „bluffowym" locie Adamowiczów:

Lot z New Jorku do Warszawy braci Adamowiczów, dwóch **fabrykantów wody sodowej z Brooklyna**, nie powiódł się. Przy lądowaniu w Nowej Funlandji aeroplan ich rzucony wiatrem o ziemię, uległ poważnemu zniszczeniu. O dalszym ich locie do Polski nie może być nawet mowy. Zresztą lot ich, z jednym przystankiem z Nowego Jorku do Polski nie byłby czynem epokowym, **nie byłby rekordem**, gdyż takich lotów było w ostatnich latach dziesiątki.

Inną natomiast drogą zamierza lecieć **Stanisław Hausner.**

Przygotowania jego do tego lotu są już ukończone i w dniach najbliższych zamierza wystartować do Polski.

Ale Hausner nie chce w tym locie naśladować innych. Nie chce lecieć drogą wyznaczoną już przez Lindbergha, czyli drogą północną, którą właśnie przeleciało już kilkudziesięciu lotników.

Hausner zamierza lecieć z Nowego Jorku **prosto na wschód ku wyspom Azorskim**, a więc drogą południową, a dłuższą i **bez lądowania** na wyspach Azorskich udać się nad Paryż, następnie nad Szwajcarją, Austrją i Czechosłowacją dolecieć do Warszawy.

Już samo wytyczenie nowej trasy aeroplanowej i zbadanie na niej warunków atmosferycznych będzie zasługą dla Hausnera, jeżeli lotu tego tą drogą dokona, nie mówiąc nic o samym przelocie jako wyczynie śmiałym i rekordowym.

Ojciec św. niemal ofiarą wypadku.

Rzym, 25. 8. (Tel. wł.) Papież Pius XI, wracając ze swem otoczeniem samochodem z letniego pobytu w Castelgandolfo, byłby niemal padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku.

W chwili, gdy samochód przejeżdżał przez wieś Ciampino, **spadł na środek drogi przed auto samolot wojskowy**, który zaplątał się w druty telegraficzne.

Gdyby samochód z Papieżem jechał trochę szybciej, Ojciec św. nie uniknąłby nieszczęścia.

Oficer, znajdujący się w samolocie, odniósł nieznaczne okaleczenia.

Otoczenie Papieża, przerażone w pierwszej chwili wypadkiem, ocknęło się rychło, wyrażając podziw dla zimnej krwi Ojca św., który z poddaniem się woli Bożej przyglądał się spokojnie rozbitemu samolotowi.

Wypadek powyższy wywołał w całym świecie potężne wrażenie.

Samobójstwo dwojga zakochanych.

Warszawa, 25. 8. (Tel. wł.). Dzisiejsza prasa przynosi sensacyjne szczegóły, dotyczące **samobójstwa dwojga zakochanych** w pobliskiem Pruszkowie. Stało się to w godzinach wieczornych w parku Tow. Gimn. „Sokół".

21-letni St. Rosiński poznał przed dwoma laty 19-letnią Marylę Safjańską. Młodzi pokochali się szczerze i postanowili się pobrać. Rodzice jego jednak sprzeciwili się temu uważając, iż czas na żeniaczkę będzie wtedy, gdy ich Staś odbędzie służbę wojskową. Nie zrozumiał on słusznej poniekąd przestrogi rodziców i przeczulony nadmiernie wziął sprawę zanadto do serca. Powiedział rodzicom, że wobec ich zakazu popełni samobójstwo. Tak się też i stało.

Młodzi udali się krytycznego wieczora na spacer do parku, skąd już nie powrócili. Po napisaniu listów pożegnalnych **zastrzelił on ukochaną za jej wyraźną zgodą, a nast. sam popełnił samobójstwo.**

—o—

Zapowiedź tajnego konsystorza.

Nowi kardynałowie?

Rzym, 25. 8. (Tel. wł.) W dniu 17 października br. odbędzie się konsystorz tajny dla omówienia sprawy kanonizacji bł. Bernadetty Soubirous i bł. Joanny Antidy Thouret. Nie wykluczone, że na konsystorzu tym Ojciec św. kreować będzie nowych kardynałów.

Dalsze rozporządzenia wykonawcze do ustawy samorządowej.

Warszawa, 25. 8. (Tel. wł.) W najbliższych dniach zostaną ogłoszone przez ministerstwo spraw wewnętrznych dalsze rozporządzenia wykonawcze do ustawy samorządowej. Nowe rozporządzenia wykonawcze będą miały na celu wyjaśnienie zawiłości ustawy samorządowej.

Mają jeszcze pieniądze...

Warszawa, 25. 8. Tel. wł.). Jedną z wysoko postawionych osobistości w Warszawie w tych dniach dotkliwie okradziono. Mianowicie kasiarze dostali się do biura i **zabrali 300.000 zł w gotówce.**

Podróż Benesza do Rzymu.

Mussolini chce kierować polityką środkowej Europy.

Dr. Benesz, min. spr. zagr. Czechosłowacji omówi w Rzymie problemy krajów naddunajskich.

Paryż, 25. 8. (PAT). Korespondent „Le Matin" donosi z Rzymu, iż prasa włoska zapowiada rychły przyjazd do Włoch ministra Benesza.

Koncepcja zbliżenia gospodarczego austrjacko-węgierskiego i ewentualnie niemieckiego pod egidą Włoch niema na celu wykluczenia Małej Ententy, dla tego też w najbliższym czasie rozpoczną się w tej sprawie rokowania z Czechosłowacją, jako najbardziej zainteresowanem państwem Europy środkowej.

Benesz przyjedzie do Rzymu prawdopodobnie na jesieni. W Rzymie mówią również o wizycie Titulescu, która odbędzie się może jeszcze przed przyjazdem Benesza.

Budżety samorządów a urzędy skarbowe.

Warszawa, 25. 8. (Tel. wł.) Ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało do wszystkich wojewodów okólnik, w którym ponownie zwraca uwagę na konieczność ścisłego wykonania zarządzenia swego, nakładającego obowiązek zapraszania kierowników urzędów skarbowych na takie posiedzenia wydziałów powiatowych, na których rozpatrywane są budżety samorządów.

Kierownicy skarbowi winni być bezwzględnie na posiedzeniach obecni i w omawianiu preliminarza budżetowego brać czynny udział.

Inwalidzi domagają się wyłącznej sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Warszawa, 25. 8. (Tel. wł.) Władze Związku Inwalidów Wojennych R. P. interwenjowały u władz miarodajnych w sprawie reorganizacji sprzedaży wyrobów tytoniowych. Związek stoi na stanowisku, że nadawanie bez ograniczeń koncesyj na detaliczną sprzedaż wyrobów tytoniowych pozostaje w sprzeczności z ustawą inwalidzką, która gwarantuje pierwszeństwo przy uzyskiwaniu tego rodzaju koncesyj inwalidom wojennym.

Żółwim krokiem...

Warszawa, 25. 8. (Tel. wł.) Jak wiadomo, ministerstwo skarbu przyznało pewne ulgi tym przemysłowcom, którzy zatrudniają większą ilość bezrobotnych. Obecnie organizacje przemysłowców odniosły się do ministerstwa z prośbą, aby podległe urzędy rychlej załatwiały ich podania w tej sprawie, które do dnia dzisiejszego nie są załatwione.

Konferencja ministrów spraw zagranicznych.

Francji, Niemiec i Anglji z Mussolinim.

Berlin, 25. 8. (PAT). **W związku z doniesieniem paryskiego „Le Matin" o mającej się odbyć w drugiej połowie października konferencji ministrów spraw zagr. Francji, Niemiec i Anglji z Mussolinim w Rzymie**, biuro Conti oświadcza, że niemieckim kołom urzędowym nic o tego rodzaju konferencji nie wiadomo.

Istnieje jednak prawdopodobieństwo, że skoro pakt czterech podpisany już został przed kilkoma miesiącami, Mussolini życzy sobie z zupełnie zrozumiałych pobudek **pakt ten wprowadzić w życie.** Okoliczność, że pakt nie został jeszcze ratyfikowany nie powinna odgrywać żadnej roli.

Groźna cisza przed burzą.

Na kanałach i rzekach Francji zamarł wszelki ruch.

Paryż, 25. 8. (PAT). **Prasa ocenia sytuację strajkową pracowników kanałów w północnej Francji pesymistycznie, wyrażając obawę, że spokój, panujący dzisiaj, to groźna cisza przed burzą. Nastroje wśród strajkujących są w dalszym ciągu zdecydowane. Na wszystkich kanałach, łączących Sekwanę z rzeką Oist oraz Oist z rzeką Marną ruch całkowicie zamarł. Ożywiony niegdyś port w Reims jest całkowicie bezczynny.**

Paryż, 25. 8. (PAT.) Minister robót publicznych odbył konferencję z prefektami departamentów, w których ujawnił się strajk transportowców. Na konferencji **minister oświadczył, że zostaną przedsięwzięte wszelkie kroki, zapewniające wolność pracy i na kanałach i na rzekach.**

Paryż, 25. 8. (PAT.) Izba handlowa w Metzu i Betin przesłała ministerstwu robót publicznych memorjał, w którym przedstawia straty dla gospodarki narodowej, spowodowane strajkiem pracowników kanałów w północnej i wschodniej Francji.

„Niemcy, Hitler i Włochy"

Sensacyjne dzieło Włocha poświęcone Mussoliniemu.

Paryż, 25. 8. (PAT.) Agencja Havasa donosi z Rzymu, iż ukazała się tam sensacyjna praca Giovanucce pt. „Niemcy Hitler i Włochy".

Zdaniem korespondenta agencji, jest to pierwsze ostrzeżenie, wypowiedziane przez Włocha wobec niebezpieczeństwa, jakie grozi światu i Włochom ze strony Hitlera i jego wyznawców.

Autor podkreśla, m. in., iż ruch hitlerowski przyczynił się bezsprzecznie do zjednoczenia Niemiec, które mogły się rozpaść pod naciskiem wewnętrznej anarchji, stwierdzając, iż jedność rasy stanowi najistotniejszy cel programu hitlerowskiego. **Giovanucce zwraca uwagę na niebezpieczeństwo, jakie ze strony hitleryzmu zagraża nietylko Czechosłowacji, Polsce, Francji, państwom sukcesyjnym b. Austrji, ale również i Włochom. Analizując stosunek Rzymu do Berlina, autor przyznaje, iż Włochy dały Niemcom wszystko, nie otrzymawszy nic wzamian.**

Autor twierdzi, że faszyści włoscy mogli popierać hitlerowców w momencie zdobywania przez nich władzy. Z chwilą jednak, kiedy Hitler otrzymał tytuł kanclerza, wszystko się w Niemczech zmieniło i Włosi muszą dokonać gruntownej zmiany swych poglądów o III Rzeszy. Warto nadmienić, że autor książkę swą poświęcił Mussoliniemu.

Zamordowano b. ministra rolnictwa

w Jugosławji.

Białogród, 25. 8. (PAT). **Wczoraj po południu dokonano zamachu na byłego ministra rolnictwa Neuderfera. Dwaj zamachowcy, przybyli do mieszkania Neuderfera w miejscowości Zleter na północ od Zagrzebia i wręczyli mu list. W chwili, gdy Neuderfer zajęty był odczytywaniem listu, jeden z napastników dał do niego z tyłu trzy strzały, które spowodowały natychmiastową śmierć. Zamachowcy korzystając z zamieszania, zbiegli do sąsiedniego lasu.**

W zwierciadle prasy.

Agitacja niemiecka na Górnym Śląsku.

Jak donosi prasa górnośląska, w ostatnim czasie wzrosła na Górnym Śląsku **agitacja hitlerowska, maskowana demagogją separatystyczną.** Szczególniej objęte są agitacją niemiecką powiaty pszczyński i rybnicki, na które Niemcy z niezwykłym apetytem ostrzą sobie zęby.

Prasa niemiecka rozwija się na Górnym Śląsku w sposób zastraszający, siejąc **niezadowolenie i nienawiść do państwowości polskiej.** Odbywają się tam jakieś **tajne zebrania i schadzki, a „Volksbund“ zdobywa coraz więcej członków.**

W niektórych miejscowościach **słabnie polski ruch organizacyjny, a liczba zaprzańców rośnie z dnia na dzień.** Są tam stowarzyszenia i organizacje, które istnieją tylko na papierze, zaś wszelkie nawoływania i przestrogi gorących patrjotów napotykają na **wzruszanie ramion.**

Wychodzące w Krakowie „Tempo Dnia“ zamieściło artykuł pt.: „Jaczejki hitlerowskie na Górnym Śląsku“, w którym w następujący sposób maluje groźną sytuację na tym nadzwyczaj ważnym odcinku polskim:

„Niemiecka hydra na Górnym Śląsku podnosi głowę. Sprzyja jej bezrobocie i brak uświadomienia, brak narodowych ideowych pracowników. **Niemiecka propaganda wychowuje ludzi przedewszystkiem pod względem polskości niepewnych, zmiennych, niestałych, pozbawionych godności narodowej, gotowych do każdej podłości i zdrady wobec Polski.** Niemiecka propaganda z takimi ludźmi uczyni wszystko za flaszkę wódki. Obecnie podminowała ona już szeregi wsi w powiatach rolniczych. Są tam np. **wioski, które są wprost zalane bibułą niemiecką.** Alarmujemy zawczasu, aby nie było zapóźno. Akcja ze strony polskiej musi być zorganizowana i skuteczna, aby się należycie przeciwstawiła robocie hitlerowskich jaczejek“.

„Polonia“ katowicka wskazywała już niejednokrotnie na przyczyny tego smutnego zjawiska. Przyczyny te są ogólnie znane. Byłby najwyższy czas, ażeby czynniki miarodajne **położyły kres zbrodniczej agitacji niemieckiej na Górnym Śląsku,** jak niemniej **zrewidowały system polityki stosowany wobec ludu górnośląskiego, który już niejednokrotnie dawał dowody patrjotyzmu i poświęcenia dla sprawy polskiej.**

Podatki i licytacje.

Mimo zapowiedzi prasy sanacyjnej o bliskiej poprawie sytuacji gospodarczej, społeczeństwo w dalszym ciągu ugina się pod ciężarami podatkowemi, których w normalny sposób spłacić nie jest w stanie. Niema bodaj ani jednego stanu, ani jednego zawodu, któryby był zadowolony z wytworzonych stosunków i którego byt byłby zapewniony. **Nadmiar podatków i system nieodłącznych licytacyj, oparty na swoistym biurokratyźmie,** oto bolączka, która najwięcej trapi społeczeństwo.

Posłuchajmy, co na ten temat pisze „Słowo“ wileńskie, zaliczające się do obozu prorządowego:

„Rolnikowi, który dla obsiania pola pożyczył w miejscowym banczku kilkadziesiąt złotych — przy cenie zboża 50 zł, a nie dziesięć, jak dziś — wyznaczają egzekucję. **Jedyny koń zostaje sprzedany za 15 zł — suma ta idzie na pokrycie kosztów postępowania egzekucyjnego i utrzymania konia w gminie, dług pozostaje z procentami.** Po kilku latach rolnik, dzięki wytrwałości i pracy, dochodzi do posiadania nowego konia. Znów licytacja z tymże skutkiem, dług z narastającemi procentami pozostaje. To się nazywa **upłynnieniem zamrożonych pożyczek.** Dziwić się można, że taki rolnik jeszcze się nie powiesił.

Gminny komitet opieki społecznej udziela babie wiejskiej kilka złotych tytułem wsparcia wobec wyjątkowej nędzy. Baba kwituje odbiór, otrzymuje zasiłek, ale opodal kręci się już sekwestrator gminny: **dawaj babo za zaległe niezapłacone podatki.** To się nazywa **pogłębianiem akcji społecznej“.**

Dosadniejszej krytyki naszej polityki gospodarczej oraz naszego systemu podatkowego i licytacyjnego chyba nie potrzeba! Jest ona tem drastyczniejsza, że ukazała się w piśmie sanacyjnem.

Veni Creator!

Gdyby to w polityce taki marjaż był możliwy!

Na wsi bez zmian.

Mogłoby się zdawać, że ze względu na obecne żniwa sytuacja na wsi zmieniła się na lepsze. Tymczasem tak wcale nie jest, o czem świadczy następujący opis doli włościaństwa na Wileńszczyźnie, podany przez „Kurjer Wileński“:

„Soli dla bydła nikt już nie kupuje, **ludzie nie spożywają jej.** Świeci się teraz znacznie krócej, a **idzie spać wcześniej, niż dawniej.** Oszczędność na zapałkach dochodzi nietylko do podtrzymania ognia przez cały dzień w chacie, ale nawet do **przekrawywania zapałek wzdłuż na dwie części.**

Zapotrzebowanie gotówki doprowadza nawet do tego, że **czasami sprzedaje się rzeczy wprost samemu sprzedającemu potrzebne** (np. narzędzia, krowę, zboże, niezbędne do wyżywienia rodziny, meble, zwłaszcza poduszki), które sprzedaje się za pół darmo żydom w miasteczkach, by tylko uzyskać trochę pieniędzy na **zapłacenie podatków, procentów od długów, opłacenie służby** i tak dalej.

Na przednówku **ubożsi włościanie często głodują, jedzą tylko raz na dzień lub nawet rzadziej.** Ilość takich osób wzrosła w ostatnich latach silnie. Z braku zboża zdarzają się także **wypadki niedosiewania gruntów,** które prowadzą w konsekwencji do **coraz większej nędzy“.**

Jak widzimy, **bieda i nędza na wsi nie ustaje mimo żniw.** Jakżeż wobec tego może być lepiej w miastach? Przecież Polska jest krajem przeważnie rolniczym, a **gdy bieda na wsi, to bieda i w miastach.** Należałoby czemprędzej pomyśleć **o środkach zaradczych,** gdyż w przeciwnym razie **kryzys trwaćbędzie w nieskończoność.** **F.**

Marek Romański. (5

Ostatnia gra Yoshimury.

Powieść.

(Ciąg dalszy).

— Tak my, ludzie żółci, jesteśmy dziwni, bardzo dziwni. W tem naszem dziwactwie właśnie leży nasza siła. My nie dowierzamy nigdy i nikomu. Na tem naszem niedowiarstwie budujemy naszą siłę i potęgę, my, skromni, żółci wyspiarze — my może zdrowa rasa... Ja panu nie dowierzam mr. Snarski... Mówię to otwarcie, chociaż ma pan mnie w ręku.

— Idźmy dalej. Jesteśmy sprzymierzeńcami — uciął były komisarz Scotland Yardu...

I poszli dalej, ramię przy ramieniu... Oni... Śmiertelni wrogowie...

Ślizgając się, potykając, wspierając się i podtrzymując nawzajem, poszli w głąb niewiadomej tajemnicy, na spotkanie okropnej śmierci, lub na spotkanie radosnego życia.

— Mr. Snarski — przemówił cicho Japończyk. — Mimo wszystko pozwoli pan, że stwierdzę, iż idąc z panem, idę z najszlachetniejszym człowiekiem, jakiego znałem. Pańska prawość i szczerość budzi we mnie szacunek.

— Mr. Yoshimura, pozwoli pan, mimo wszystko, że te same słowa zwrócę pod pańskim adresem.

— Dziękuję.

Głuchy stukot butów... Śliski chlupot rozbijanego butami cuchnącego błota... Zresztą cisza...

Bladawe pasmo światła zatacza migotliwe, zmienne, niknące i znów pojawiające się półkola blasku.

— Jeszcze nic! — stwierdził Yoshimura.

— Owszem, już — coś.

— Co takiego?

Mocny prąd powietrza uderza nagle z boku ich twarze. Krąg światła zatrzymuje się na obślizgłej, mokrej ścianie, grodzącej dalszą drogę.

— Nowy korytarz!

— Główny korytarz — poprawia Yoshimura.

— Na Boga!... Znak!...

W blasku latarki majaczy na załamaniu muru nikły, białą kredą wyrysowany krzyżyk.

— To pański znak, mr. Yoshimura?...

— Tak jest... Mr. Snarski, za parę minut będziemy wolni...

Nie idą już, lecz biegną. Wielkie bezkształtne ich cienie chwieją się za nimi na ścianie, kołyszą, tańczą...

— Już!...

— Już!...

Dwa westchnienia ulgi. Przed wrogami — sprzymierzeńcami widać już pionową drabinkę, prowadzącą do otworu — wyjścia.

— Mr. Snarski... Za czterdzieści cztery godziny i dziesięć minut będziemy znów wrogami... Siedzieliśmy trzy godziny i pięćdziesiąt minut w tych przeklętych podziemiach... Czy zechce pan podać mi na pożegnanie rękę?

— Z całą przyjemnością... — odparł Snarski, wyciągając dłoń do Japończyka.

Po chwili szczęknęły stalowe stopnie drabinki pod ich butami...

Sprzymierzeńcy przestali być sprzymierzeńcami, nie będąc jeszcze wrogami.

ROZDZIAŁ IV.

Najnowszy numer „Panoramy“.

Była to, jakby cisza przed burzą, jakby przygotowanie się dwu wrogich potęg do starcia, jakby chwila wytchnienia dwu armij przed wielką ofensywą.

Była to, jakby krótka, jednominutowa przerwa między jedną, a drugą rundą meczu bokserskiego o wielkie mistrzostwo.

Zawieszenie broni między Yoshimurą i Snarskim trwało jeszcze. Obaj dotrzymali słowa i nie czynili nic, coby mogło wyglądać na akcję przeciw drugiej stronie.

Nie śledzili się wzajemnie, nie badali wzajemnie swych posunięć. Czekali tylko cierpliwie, kiedy minie uzgodniony okres zawieszenia broni, kiedy wrogie działania będzie można znów podjąć na całym froncie. Obmyślali, jak te działania mają wyglądać, jaką nadać im formę.

Znali się! Zwarli się już przecież raz ze sobą na innym terenie, w mglistym, dalekim Londynie. Wiedzieli, że są wartymi siebie przeciwnikami. Wiedzieli, że walka, skoro się raz rozpoczęła — trwać będzie już teraz do upadłego, do zwycięstwa jednej, do klęski drugiej strony.

Stawały ze sobą do walki dwa światy, dwie rasy. Z jednej strony Polak-detektyw, chłop naschwał, barczysty, tęgi, pogodny i wesoły, raczej gadatliwy, niż małomówny, świadomy jednak swych wad i opanowujący się zawsze w chwilach zdenerwowania, lub podniecenia świadomym wysiłkiem woli.

Z drugiej strony — Yoshimura. Nieodrodny syn żółtej rasy, która na wyspach, wulkanicznemi wstrząsami targanych, zbudowała swą młodą potęgę. Niski, o zapadłych piersiach, o wargach, które nie znają innego wyrazu, poza skrzywieniem w lekkim uśmiechu, o oczach, jakby patrzących wgłąb czaszki, o ruchach powolnych i leniwych. Yoshimura nie potrzebuje się opanowywać. Urodził się takim, jakim jest. Gdyby biły mu nawet w duszy gejzery zmiennych, targających nim uczuć i namiętności — jest zimny, spokojny, zawsze jednakowy. Ani oczy nie błyszczą żywiej, ani usta słów szybciej nie wypowiadają, słów skąpych, nizanych wolno, jak ziarenka pereł na sznurek.

Ciąg dalszy nastąpi).

Cygan w tajemniczy sposób okradał banki.

Hypnotyzm na usługach złodzieja.

W warszawskim sądzie okręgowym rozpoczął się zupełnie niepowszedni proces. Na ławie oskarżonych zasiadł cygan, który był postrachem banków, kas i innych miejsc wypłat i wymiany pieniędzy, niej. Alfons Siwak.

Technika jego pomysłowych kradzieży pieniędzy polegała na tem, iż zwracał się on do poszczególnych kas z prośbą o zmianę 500 zł. Gdy otrzymał drobniejsze papiery, zaraz je zwracał z prośbą o zmianę na jeszcze drobniejsze banknoty. Przy tej manipulacji w rękach jego zostawała zawsze część pieniędzy, które potrafił sprytnie ukryć. Grasował on po całej Polsce, a m. in. **okradł w ten sposób Bank Ludowy w Krotoszynie na 1000 zł, kasę skarbową w tymże Krotoszynie na 600 zł a w Ostrowie Wlkp. w lokalu Kredit-Verein skradł na szkodę kasjera 600 zł i w ostrowskiej kasie skarbowej skradł 400 zł itd. itd.**

Rzecz charakterystyczna, iż poszkodowani nie umieli wytłumaczyć sobie, w jaki sposób zostali okradzeni, wobec czego powstała koncepcja, iż **cygan hipnotyzował ich.** W toku śledztwa dokonano ekspertyzy przez psychologów, którzy zaprzeczyli, aby to był hipnotyzm. Wymaga on bowiem, aby medjum patrzyło w oczy hipnotyzera. Tymczasem kasjerzy zwracali uwagę nie na cygana, a na pieniądze. Biegli ustalili jednak, że **cygan ma pewne zdolności hipnotyzerskie,** ale nie ustalono, czy posługiwał się on tem przy kradzieżach i czy działał wówczas świadomie hypnotyzująco.

Cygana przez dłuższy czas nie można było przychwycić. Został on aresztowany w Finlandji i sprowadzony do Polski na rozprawę.

Obrona oskarżonego idzie w tym kierunku, iż to **nie on dopuszczał się tych kradzieży, a ktoś inny, łudząco do niego podobny.** Na rozprawę sprowadzono świadków-cyganów, którzy wykazują pewne podobieństwo do oskarżonego. Rozprawa trwa.

Najszybszy samolot świata na popisach lotniczych w Lipsku.

Lipsk, 25. 8. (PAT). **W niedzielę odbyły się w Lipsku w obecności 75 tys. widzów wielkie hitlerowskie popisy lotnicze, które były dowodem, że Niemcy posiadają tysiące wyszkolonych pilotów i stanowią już dzisiaj potęgę w dziedzinie lotnictwa. Sensację wzbudził najszybszy samolot świata „Henike 70" o przeciętnej szybkości 362 km. na godzinę. Dochód z imprezy przeznaczony był na zakup nowych samolotów.**

Kajakiem na Morze Czarne.

Bukareszt, 26. 8. (PAT) Do Konstancy przybyli dwaj śmiali żeglarze polscy z Krakowa: asystent uniwersytetu dr. Jan Walkowski i architekt Stefan Świszkowski, którzy płyną kajakiem kauczukowym od źródeł rzeki Suczawy w północnej Rumunji-Seretem, Dunajem i Morzem Czarnem przez Konstancę do Stambułu

Uroczystość N. Marji Panny Częstochowskiej.

Dnia 26 sierpnia obchodzimy co roku uroczystość N. Marji Panny Częstochowskiej. Chociaż w tym dniu nie ma święta oficjalnego, wszyscy katolicy w Polsce oddają specjalną cześć Królowej Korony Polskiej z Jasnej Góry.

Kult Matki Boskiej Częstochowskiej w Polsce powstał przez Jej cudowny wizerunek, znajdujący się już od r. 1382, w klasztorze OO. Paulinów na Jasnej Górze. Według tradycji obraz ten malowany został przez św. Łukasza, apostoła-ewangelistę. Z Jerozolimy zabrała go w r. 326 cesarzowa Helena i przewiozła do Konstantynopola razem z drzewem Krzyża św.

Obraz, jak i klasztor przechodził różne koleje losu. N. Marja Panna z Jasnej Góry, jej wizerunek i klasztor są symbolami jedności narodu polskiego.

— **W Sosnowcu** zmarła z nędzy właścicielka domu Keglerowa, której 40 lokatorów bezrobotnych przestało płacić czynsze.

— **Polska wywozi obecnie jaj** za 138 miljonów złotych rocznie.

Nowy pociąg luksusowy na linji Kraków — Zakopane — Krynica.

Warszawa, 24. 8. (tel. wł.) Począwszy od 25 bm. dyrekcja kolejowa w Krakowie uruchamia na linji Kraków przez Zakopane i Kraków przez Tarnów do Krynicy, pociąg luksusowy, obsługiwany nowoczesnym wagonem motorowym p. n. „Lux-Torpeda". Żadne ulgi przejazdowe nie mają zastosowania przy przejazdach w tych pociągach. Bagaż ręczny nie może przekraczać 10 kg. wagi i rozmiarów 60 na 40 i na 30 cm

Orkan w Wirginji.

Nad stanem Wirginia i Karoliną Północną przeszedł orkan niezwykłej siły. Wskutek wichury ucierpiała najbardziej znaa miejscowość kąpielowa Wirginia Beach. Huragan dokonał również poważnych spustoszeń w samym Waszyngtonie, wyrywając całe drzewa z korzeniami w pobliżu Białego Domu i zalewając niżej położone okolice.

Straty wyrządzone przez orkan sięgają miljona dolarów.

Huberman ufundował 500 zł dla najzdolniejszego skrzypka.

Warszawa, 25. 8. (PAT). Znany skrzypek Bronisław Huberman, jako jeden z profesorów konkursu muzycznego dla młodocianych talentów, który, jak wiadomo, odbędzie się w listopadzie br., ufundował **nagrodę dla najzdolniejszego skrzypka.** Nagroda wynosi **500 złotych.**

Z GDYNI i WYBRZEŻA.

Kino dźwiękowe „BAJKA". Dziś i dni następnych Buster Keaton w najweselszej kreacji jako „Pośrednik miłości". Pozatem dodatki dźwiękowe.

W RAZIE WYPADKU TELEFONUJ:

Straż pożarna — tel. 17-08 i 10-12.
Pogotowie sanitarne — tel. 17-08.
Lekarz dyżurny — **tel. 12-48.**

WYCIECZKA OFICERÓW REZERWY.

Bawi w Gdyni i na wybrzeżu wycieczka oficerów rezerwy w liczbie 20 osób pod przewodnictwem kpt. Moskalewicza.

USTĄPIENIE P. ANTONOWICZA.

Jak już swego czasu donosiliśmy, naczelnik tutejszego Urzędu Celnego p. Antonowicz po wyczerpaniu udzielonego mu urlopu przeniesiony został w stan spoczynku. Informacja nasza była zatem — mimo oficjalnego zaprzeczenia — przecież ścisła i zodna z prawdą.

ZJAZD BŁĘKITNYCH W GDYNI.

Z okazji 15-lecia organizacji Armji Polskiej we Francji i Włoszech, zarząd główny Stow. Weteranów b. Armji Polskiej we Francji, organizuje ogólno-polski zjazd koleżeński b. żołnierzy błękitnych wraz z rodzinami do Gdyni, który odbędzie się w dniach 17 i 18 września br.

Uczestnicy zjazdu korzystać mogą z 80% zniżki kolejowej w każdą stronę, na podstawie indywidualnych zaświadczeń wydawanych przez agenturę biura podróży Wagons-Lits/Cook w Warszawie, Krakowie, Katowicach, Poznaniu, Lwowie, Wilnie, Łodzi, Zakopanem i Krynicy, oraz przez zarząd główny Stow. Weteranów Armji Polskiej we Francji, Warszawa, ul. Długa 50.

GDYNIA KU CZCI KRÓLA JANA III SOBIESKIEGO.

Związek Towarzystw w Gdyni zwołał nadzwyczajne zebranie prezesów organizacyj w Gdyni na dziś, piątek 25 sierpnia godz. 8 wieczorem w sali Domu Ludowego, celem zorganizowania uroczystości ku czci wiekopomnej rocznicy zwycięstwa pod Wiedniem.

Istnieje specjalna tendencja do jak najbardziej uroczystego uczczenia pamięci króla Jana III Sobieskiego nietylko na terenie organizacyj społecznych, ale także **wśród młodzieży szkolnej,** która przygotowuje w Gdyni szereg uroczystości, mających na celu oddanie hołdu dla wielkiego króla, którego pamięć specjalnie złączona z północnem Pomorzem, dotychczas otoczona jest głęboką czcią miejscowej ludności.

Wyjaśnienie.

W zamieszczonem w nr. 188 z dnia 18 bm. naszego pisma sprawozdaniu z pobytu naczelnego skauta w Gdyni w ustępie p. t. „przykry incydent" wymieniliśmy na podstawie prawdopodobnie rozmyślnie mylnej informacji, nazwisko komendanta poznańskiego hufca harcerskiego p. **Sworowskiego** jako jednego z tych panów, którzy wywołali niemiły incydent z przedstawicielami prasy.

Otóż w imię słuszności, po udzielonych nam łaskawie wyjaśnieniach przez p. Sworowskiego i dwóch innych harcerzy stwierdzamy niniejszem, że p. Sworowski **z incydentem tym nie miał nic wspólnego,** gdyż stał w czasie omawianego zajścia na czele swego hufca zdala od miejsca, w którem zajście to miało miejsce.

Nazwisko jego zatem podane było redaktorom przez złośliwość lub nieznajomość informatora. Istotny zaś sprawca nie zdobył się na odwagę ujawnienia swego nazwiska.

Równocześnie p. **Gregor,** prokurent Banku Polskiego, wyjaśnia, że zabraniając wstępu na statek przedstawicielom prasy, działał tylko zgodnie z postanowieniem komitetu wykonawczego, który przy zestawianiu listy osób, mających wziąć udział w powitaniu gości na statku, **pominął przedstawicieli prasy.**

Praca nad budżetem miejskim

Na wtorkowem posiedzeniu komisji budżetowej Rady Miejskiej przepracowano szczegółowo wydatki zwyczajne I. administracji ogólnej preliminarza budżetowego na r. 1933-34.

Wydatki osobowe zostały **ustalone na sumę** zł 606 317. Wydatki zaś rzeczowe jak utrzymanie lokali biurowych, kancelarja, środki lokomocji, służbowe rozjazdy, koszty uroczystości i obchodów, umundurowanie woźnych, wydatki za wymiar i pobór podatków i opłat miejskich, ustalono na zł 188.764. **Razem więc wydatki w dziale I. preliminuje się na zł 795.061.**

Przy dziale II. „majątek komunalny" ustalono wydatki na łączną sumę zł 74.338.

Jak wynika z udzielonych przez Komisarza Rządu wyjaśnień, w administracji miejskiej pozostają następujące objekty:

gmach przy ul. Starowiejskiej,
gmach przy ul. Mościckich, miejski dom mieszkalny przy ul. Morskiej,
kolonja rybacka,
2 domki przy ul. Morskiej oraz
budynek na Kamiennej Górze, w którym w ub. roku mieściła się lecznica nadmorska.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa kosztów remontu b. lecznicy nadmorskiej.

Przy obradach nad działem IV. obejmującym **spłatę długów,** Komisarz Rządu udzielił wyczerpujących wyjaśnień co do stanu długów tak długoterminowych jak i krótkoterminowych. Na **spłatę** zobowiązań miasta przewiduje się w r. 1933-34 sumę zł 4.433.680.

W dziale V. omawiano pozycje **na utrzymanie dróg i placów publicznych.** Wydatki na **ten cel wynoszą zł 145.241.** Pomiary miasta **i plany zabudowy wyrażą się cyfrą zł 126.078. Dział ten** obejmuje prace zabudowy, pomiarowe, katastralne, parcelacyjno - komasacyjne i biuro komitetu rozbudowy.

Z nad polskiego morza.

Orłowo u progu rozkwitu.

Orłowo wykazuje wielkie zmiany w porównaniu do zeszłego roku.

Najbardziej rzucają się w oczy roboty drogowe. Nareszcie szosa sopocko-gdyńska otrzymała trwają nawierzchnię asfaltową na szerokości 6 metrów. Bądźcobądź wyasfaltowanie tej szosy nietylko usunie nieznośny kurz, ale zakończy też zawstydzający stan rzeczy, że w granicach wolnego miasta Gdańska jechało się po doskonałym asfalcie a wjeżdżając do Polski, na szosie pełnej wybojów i kurzawy. Dotąd istniejący pomost jest zbyt mały, tak, że większe statki nie mogą doń przybijać a w dodatku leży zupełnie na ustroniu. Palącej potrzebie wystawienia nowego pomostu byłby czas zaradzić czemprędzej. Do teraźniejszego małego pomostu mogą przybijać zaledwie małe motorówki, kursujące tylko między Orłowem a Gdynią, podczas kiedy niema komunikacji wodnej z Sopotem.

Sopot bowiem ciągle przyciąga ludzi, że pominiemy już mieszkających tam czy letników czy stałych pracowników gdyńskich. W ostatnich latach urządzono go bardzo pięknie — nie daremno wolne miasto zarabia na Polsce olbrzymie sumy. Ale ponadto jeszcze Sopot posiada szczególny wabik — jest nim jaskinia gry, a niestety grających Polaków jest aż nadto. Coraz to częściej słychać głosy zdumienia, że rząd nasz nie wydaje koncesji na urządzenie kasyna w Orłowie, przezcoby zatrzymał w kraju przynajmniej część sum, przegrywanych dzisiaj w Sopocie.

Domów w ostatnim roku pobudowano bardzo wiele. Orłowo należy do tych nielicznych miejscowości w kraju, gdzie buduje się dużo. W roku 1932 wystawiono 120 domów, w roku 1933 dotychczas 80, podczas gdy koncesyj budowlanych wydano 160. Dzięki temu liczba pokojów wzrosła bardzo znacznie, z 1000—1500 w r. 1931 do jakich 4000 w roku bieżącym. Ale wobec coraz większego napływu letników ciągle jeszcze jest zbyt mało.

Orłowo rozpada się dość wyraźnie na dwie części, piękniejszą z domami budowanemi starannie i planowo, leżącą bliżej morza na obszarze, należącym dawniej do Kolibek i na podrzędniejszą, bylejak zabudowaną, znajdującą się na terenie ongi Małego Kacka. Polega to na tem, że przy parcelacji zarząd Kolibek wymagał przedłożenia planu każdej willi, stawiając wymagania co do wyglądu estetycznego.

Liczba stałych mieszkańców Orłowa wzrasta także z każdym rokiem. Obecnie wynosi ona około 5.000. Z tego powodu utworzono nową parafję Małego Kacka, której granicę stanowi tor kolejowy. Budowa nowego kościoła, oczywiście tymczasowego, już się rozpoczęła i może tego roku stanie pod dachem. Z biegiem czasu tak samo Orłowo ma otrzymać nowy wielki kościół, bo dotychczas służy jako świątynia obu parafij kaplica Kolibek. Kaplica ta pochodzi z XVIII wieku i z tych też czasów zachowała wewnętrzne stylowe urządzenia. Niestety w ostatnich latach zeszpecono je fatalnie, wstawiając brzydkie, tandetne odlewy.

Wszystko to mogłoby się wydawać niklem. Zależy to jednak nietylko na powszechnym braku pieniędzy, ale też na stanie przejściowym, w jakim się znajduje Orłowo. Utworzone przed niespełna dwuma laty z części obszaru dworskiego Kolibek, Małego Kacka i Redłowa, ma teraz być przyłączone do Gdyni. Po tem przyłączeniu oczekujemy należytej rozbudowy Orłowa. Będzie ono kąpieliskiem Gdyni i niezawodnie zarząd wielkiej Gdyni dołoży wszelkich sił, aby przeprowadzić konieczne inwestycje. Są to urządzenia dróg i ulic, kanalizacja, gaz, poprawa komunikacji, pomyślne załatwienie pomostu a na koniec nowoczesny dom kuracyjny. **K.**

Drobne wiadomości.

— **Na pamiątkę zwycięskich walk króla Sobieskiego** buduje Lwów obelisk 5-metrowy przy drodze gliniańskiej.

— **Za chlebem.** W pierwszem półroczu r. b. wyjechało z Polski 18.187 wychodźców (najwięcej do Palestyny — 4372).

— **W kopalni Hohenzollern w Szomberkach pod Bytomiem** puszczono w ruch nową maszynę pociągową, która wydobywa jednorazowo 12 ton węgla. Jest to największa maszyna wyciągowa w Europie.

— **Monopol zapałczany** postanowił ograniczyć produkcję zapałek o 15% odpowiednio do kurczenia się zbytu.

— **Poczta grecka** zamówiła w Warszawie w drukarni państwowej znaczną ilość marek pocztowych.

— **Na Węgrzech** wykryto wielkie złoża soli, które pokryją całkowicie zapotrzebowanie na sól w całych Węgrzech.

— **Jeden z czyścicieli butów w Ameryce,** Pietro Icrardi, Włoch, pozostawił po śmierci rodzinie spadek w wysokości 15.000 dolarów.

— **Dawne wieże Bismarcka** na polskim Śląsku będą zburzone. Kamienie zostaną zużyte przy budowie mostu na Rabie.

— **W Rosji sowieckiej** rozpoczął się wolny handel chlebem i mąką z nowych zbiorów.

— **Policja przy udziale 1.000 członków szturmowych** przeprowadziła w Frankfurcie n/M. rewizję w 500 kioskach gazetowych oraz w lokalach, aresztując wiele osób, u których znaleziono ulotki komunistyczne i broń.

— **Na międzynarodowej konferencji socjalistycznej** Leon Blum, przywódca socjalistów francuskich, zalecał zjednoczenie drugiej międzynarodówki socjalistycznej z III międzynarodówką komunistyczną. Tylko tą drogą — zdaniem Bluma — socjalizm może zwalczyć wojnę i faszyzm.

— **Rząd hitlerowski zawiesił** na 6 miesięcy wydawnictwo „Jüdische Rundschau", organu sjonistów w Niemczech.

— **Polski asfalt.** Zakłady państwowe „Polmin" w Drohobyczu rozpoczęły produkcję asfaltu do pokrywania szos. Dotąd asfalt sprowadzano z zagranicy.

— **Władze litewskie w Kłajpedzie** odebrały pastorom niemieckim paszporty na wyjazd do Prus.

Z Wielkopolski i Pomorza

NASI SPRAWOZDAWCY O ŻYCIU PROWINCJI

Z Kujaw Zachodnich.

Inowrocław.

Nocny dyżur lekarski pełni z dnia 25 na 26 bm. dr. Sikorski, Solankowa 58.

Nocny dyżur pełni apteka „Zdrojowa".

Pogotowie ratunkowe (dniem) tel. 417, (nocą) tel. 276.

Pogotowie pożarnicze tel. 618.

Bibljoteka Miejska czynna w dni powszednie od godz. 19,30 do 20,30, w czwartki od godziny 18,30 do 19,30.

REPERTUAR KIN:

Pałac: „Niebezpieczny romans".

Kino X: „Eskadra szaleńców".

Żołnierskie nieczynne na czas nieokreślony.

Z Teatru Zdrojowego. W niedzielę 27. bm. o godz. 20,30 „**Niebieski motyl**" zachwycać będzie przebogatą wystawą i pomysłową inscenizacją oraz czarować wdziękiem melodji i węgierskiego temperamentu. Bilety u Knasta.

Skutki szalonej jazdy cyklistów. W Gędzewie (pow. inowrocławski) zderzyli się dwaj rowerzyści, którzy jechali z nadmierną szybkością. Skutki zderzenia były okropne: obaj spadli z rowerów, przyczem jeden odniósł lżejsze obrażenia cielesne, drugi zaś niej. Powała z Marcinkowa, runął tak nieszczęśliwie na bruk, a odnosząc kilka ran na głowie stracił przytomność. Przewieziono go do domu, gdzie pierwszej pomocy udzielił mu lekarz, a przybyły ksiądz namaścił Olejami św. Stan Powały jest bardzo groźny.

Rozbestwiony rolnik pchnął widłami swego sąsiada. W Chełmcach (pow. mogileński) od dłuższego czasu trwały spory pomiędzy sąsiadami Rybackim a Poturalskim Wacławem. W tych dniach doszło pomiędzy nimi do kłótni, w trakcie której rozgniewany Rybacki pchnął znienawidzonego sąsiada widłami w bok. Ciężko rannemu pierwszej pomocy udzielił lekarz.

Kruszwica.

Kino Ziemowit: „Szary Dom".

Z Bractwa Kurkowego. Na tegorocznem strzelaniu został królem żniwnym brat Żuchowski Stanisław. Żetony zdobyli: 1) Gliński St. 49 pierścieni, 2) Pacanowski A. 49 p., 3) Żuchowski St. 47 p., 4) Pokorski W. 45 p., pozatem premje: 1) Gliński St. 56 pierśc., 2) Żuchowski St. 52 p., 3) Wojewoda 47 p., 4) Pacanowski A 52 p., 5) Pokorski 52 p., 6) Jańczak J. 39 p.

Pożary. W zagrodzie gospodarza Wypijewskiego w Piechach spaliły się dwie stodoły napełnione zbożem, dwie szopy i narzędzia rolnicze. Pogorzelec oblicza straty na 24 tys. zł. Przyczyny pożaru dotychczas nie ustalono. Pożar powstał także w Bródzkach u młynarza Breitkreuza. Spalił się doszczętnie wiatrak i 25 worków zboża.

Podpalił własne gospodarstwo.

Przez nieostrożność stracił mienie.

W tych dniach zgłosił w kom. P. P. w Pakości rolnik Dralak Stanisław z Mokrego, że w czasie jego nieobecności powstał pożar w zamkniętym pokoju, który strawił doszczętnie całe urządzenie domowe, wartości 4300 zł. Dochodzenia policyjne ustaliły, że pożar spowodował Dralik, rzucając niedopałek papierosa między sienniki, które leżały na ziemi.

Prąd zabił człowieka.

W wili adwokata Wlazło, w Puszczykówku pod Poznaniem wydarzył się tragiczny wypadek. 25-letni ogrodnik Bolesław Biedrzycki zajęty był układaniem pnączy dzikiego wina, które obrastało werandę, znajdującą się od strony ogrodu, w niewielkiem oddaleniu od willi.

W pewnej chwili Biedrzycki dotknął przewodów elektrycznych o wysokiem napięciu, które przechodziły tuż nad werandą. Nieostrożny ogrodnik, śmiertelnie porażony prądem, w mgnieniu oka zleciał na ziemię. Lekarz stwierdził już tylko śmierć.

Wągrowiec.

Obchód 60-lecia pracy zawodowej i społecznej obchodził profesor seminaryjny Piotr Paliński. Obchód rozpoczęto uroczystą mszą św., którą odprawił ks. prob. Wróblewski w kościele farnym. Po mszy św. przemówił kilka słów do jubilata i jego małżonki ks. prob. oraz wręczył przesłane błogosławieństwo ks. biskupa Laubitza.

Ochotnicze straże pożarne powiatu wągrowieckiego urządzają w niedzielę 27. bm. zjazd powiatowy połączony z zawodami konkursowemi.

Zmiany w szkolnictwie. Rektor szkoły powszechnej Zamorski został przeniesiony na stanowisko nauczyciela szkoły powszechnej do Poznania a miejsce kierownika objął tymczasowo nauczyciel Stachowiak. Prof. gimnazjalny Mühleisen został przydzielony do szkoły powszechnej.

SKOKI. Ślub. Ks. prob. Staniszewski pobłogosławił związek małżeński pomiędzy p. Anną Dziembowską, córką właściciela majętności Roszkowa i Rakujady, a inż. rolnictwa Lucjanem Rychłowskim z Poznania. „Veni Creator" odśpiewał chór Koła śpiewackiego. Szczęść Boże.

ŁEKNO, pow. wągrowiecki. U rolnika Hermana Majera spaliła się stodoła napełniona żniwem oraz wozownia z narzędziami rolniczemi. Wszystko spłonęło doszczętnie. Straty wynoszą 30 tys. złotych.

ZMARLI:
Ś. p. **Ignacy Glaza**, kierownik pododdziału Kasy Chorych w Nowem.
Ś. p. **Józef Jaskólski**, lat 66, w Kozielsku.
Ś. p. **Brunon Dobrowolski**, mistrz piekarski, w Sierakowicach.

Nakło.

Ulepszenie w wodociągach. Magistrat m. Nakła sprowadził nowoczesne pompy dla zakładów wodociągowych, które dostarczą mieszkańcom przez przeciąg 8 godzin taką samą ilość wody, jak poprzednie maszyny przez 24 godziny. Tym sposobem zaoszczędzi Magistrat ogromną ilość paliwa.

Nieszczęśliwy wypadek podczas likwidacji linji telefonicznej. Podczas zwijania pobocznej linji telefonicznej w okolicy Kaczor wydarzył się pewnemu robotnikowi poczt. nieszczęśliwy wypadek. Był zajęty na wierzchołku słupa telegraficznego zupełnie spróchniałego. Nagle słup się obalił, przygniatając go całym ciężarem. Nieszczęśliwy doznał ciężkich okaleczeń na rękach i nogach. Musiano go odwieźć do szpitala.

Mogilno.

Chłopiec podpalaczem. 8-letni Werner Breitwieser, syn robotnika z Gębic, z namowy swej matki podpalił 3 stogi żyta wartości 3000 złotych u dzierżawcy 240-morgowego gospodarstwa Piergesa. Sprawa miała jako tło zemstę, gdyż Pierges zalegał Breitwieserom z zapłatą zarobku.

W Kopczynie spaliło się rolnikom Grześkowiakowi i Klompowi z Przyjmy całe zabudowanie gospodarskie. Uratowano jedynie mienie ruchome. Przyczyny pożaru nie ustalono.

Na walnem zebraniu Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo przewodniczył ks. prob. Brodowski. Towarzystwo pracowało owocnie: opiekowało się 276 ubogimi, chorych odwiedzono 1648. Na potrzeby chorych i lekarstwa wykłada Towarzystwo. Na gwiazdkę obdarzono 276 osób, święcone rozdano 273 osobom. Do pierwszej komunji św. ubrano 23 dzieci, a dla 180 dzieci urządzono wspólną kawę po komunji św. Tow. pozatem interwenjowało w otrzymaniu pracy dla bezrobotnych.

Wojsko w mieście. W sobotę przybyło do naszego grodu wojsko na manewry.

Chełmno.

Z posiedzenia rady miejskiej. Pierwsze wedle nowej ustawy samorządowej posiedzenie rady miejskiej odbyło się pod przewodnictwem burmistrza Zawadzkiego, który wprowadził w urząd nowych dwóch radnych pp.: Ebłowskiego Stanisława i Szwedowskiego Konstantego, w miejsce ustępujących pp. dr. Drążkowskiego dotychczasowego przewodniczącego, Fitzermana i Grajewskiego. Po uchwaleniu statutu dla dokształcającej szkoły zawodowej, uchwalono zwrócić się do województwa o zezwolenie na zamianę pożyczki krótkoterminowej w kwocie 143.244 zł w K. K. O. m. Chełmna, na długoterminową pożyczkę amortyzacyjną. Uchwalono również zapłatę podatku drogowego od koszar Hallera w kwocie 1.834,39 zł, którego miasto dotąd nie płaciło. Ożywioną dyskusję wywołała sprawa 15% dodatku komunalnego do poborów dla urzędników miejskich którego p. wojewoda po raz drugi nie zatwierdził. R. Błażejewicz popierając uchwalenie dodatku dla urzędników, zwrócił się z prośbą do zarządu miasta, aby pomyślano przedewszystkiem o bezrobotnych którzy zwłaszcza w Chełmnie żyją w opłakanych warunkach. Rada miejska uchwaliła sprzedać kilka parcel budowlanych przy ul. Świętojerskiej i obok posesji Schillinga, jednakże pod warunkiem, iż kupujący zobowiążą się ukończyć budowę domów do końca 1934 roku, w przeciwnym razie parcele te wracają na własność miasta a wpłacona gotówka przepada na korzyść miasta. Jako członków do rady Komunalnej Kasy Oszczędności m. Chełmna wybrano ponownie pp.: Lamparczyka i Ryczkowskiego. Do komisji rewizyjnej M. K. K. pp.: Dobrzalskiego i Malczewskiego, do wydziału finansowego p. Glinieckiego. Nadmienić należy, iż w czasie powyższego wyboru spowodował wśród radnych wielkie oburzenie obecny na sali przedstawiciel miejscowego pisemka sanacyjnego „Nadwiślanina", który za wskazywanie radnym sanacyjnym kandydatów ze swego klubu, wezwany został przez przewodniczącego do opuszczenia sali obrad.

Toruń.

Nocny dyżur apteczny pełni do środy włącznie apteka „Pod Lwem", Rynek Nowomiejski.

Bibljoteka T. C. L. (ul. Wysoka 16) otwarta codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 11—11,30 i od 16—19.

REPERTUAR KIN:

Mars: „Licytacja miłości".

Światowid: „Wyspa zatraconych dusz".

Pałace: „Schowajcie wasze smutki".

Corso: „Miłość i łzy Chpina" i „Przygoda w nocnym ekspresie".

TEATR POLSKI.

W czwartek o godz. 20 premjera **„Znak na drzwiach".**

W piątek o godz. 20 przedstawienie dla wojska **„Znak na drzwiach".** Abonamenty i passe-partout nieważne.

Grudziądz.

Apteka dyżurna: „Pod Łabędziem", Gł. Rynek 20, tel. 132.

REPERTUAR KIN:

Apollo: „Nowoczesny Don Kiszot". O godzinie 8,30 walki zapaśnicze.

Gryf: „Kongres tańczy" z Liljaną Harvey i Henri Garat.

Orzeł: „Boczna ulica" i „Przyjaciel Indjan".

Cyrk Staniewskich. Do Grudziądza zjechał znany w całej Polsce cyrk Staniewskich. Przedstawienia codziennie o godz. 8,15.

Teatr Miejski. W sobotę i niedzielę występ światowej sławy iluzjonisty, członka Akademji Sztuki w Paryżu prof. Futurini'ego. Prof. Futurini odsłoni tajemnicę czarowników i fakirów indyjskich oraz sztukę egipskiej iluzji. Początek przedstawień o godz. 8,30.

Komunalna Kasa Oszczędności m. Grudziądza podaje do wiadomości, że przetarg nieruchomości Kwiatowa 4, zapisanej na imię L. Heymego odbędzie się w dniu 30 sierpnia o godzinie 11, a nie, jak mylnie podano, 30 września.

Niski stan wody w Wiśle. Od kilku dni stan wody w Wiśle silnie się obniżył. Mimo to jednak żegluga na dolnej i środkowej Wiśle nie doznała przeszkód. Statki zarówno pasażerskie jak i też towarowe kursują naogół z niewielkiem opóźnieniem.

Porzuciła swoje 3-letnie dziecko. W koszarach Czarnieckiego zamieszkiwała przejściowo Weronika Ostrowska z Szczepanek pod Jabłonowem wraz z nieślubną 3-letnią córeczką. Niedawno oddaliła się O. w niewiadomym kierunku, pozostawiając dziecko na pastwę losu. Biedne dziecko wałęsało się zrazu po cudzych korytarzach i zakamarkach, a w końcu usiadło sobie w kąciku na wielkim dziedzińcu koszar, gdzie je wieczorem ziębnięte i na pół nagie znaleziono. Dzieckiem zaopiekował się odwach straży pożarnej, a następnie zabrali je do siebie małżeństwo Witkowscy, którzy zajmą się dalszym losem oraz wychowaniem dziecka. Za wyrodną matką policja czyni poszukiwania.

Samochód ze swastyką hitlerowską na ulicach Tczewa.

W ub. wtorek po południu ulicą M. Piłsudskiego w kierunku Czarlina zdążał tranzytowy samochód osobowy niemiecki. Na prawym błotniku samochodu prowokacyjnie powiewała flaga hitlerowska ze swastyką, na lewym błotniku zaś umieszczona była chorągiew o barwach pruskich biało-czerwono-czarne.

Tczew.

Napad na szosie. W pobliżu Czarlina napadnięty został przez 18-letniego ucznia rzeźnickiego Bolesława Z. z Tczewa robotnik Bernard Zakrzewski. Otrzymał od napastnika szereg ran zadanych nożem. Młodocianym nożownikiem zajęła się policja.

Cyrk Royal. Do Tczewa przybył polski cyrk „Royal", który pod kierownictwem dyr. Franka rozbił swe namioty na placu przed strażą pożarną.

Czy spełniłeś swą powinność? Najpopularniejsze na Pomorzu pismo codzienne „Dziennik Bydgoski" przynosi najświeższe wiadomości ze świata, z kraju nawet i z Tczewa. Więc kto nie spełnił dotąd swej powinności, niech śpieszy do agentur: J. Wolny (ul. M. Piłsudskiego) i Rutkówny ul. Wilcza i odnowi abonament. Dla urzędników zniżka na miesiąc 2,50 zł.

Rehabilitacja. Pod ciężkim zarzutem krzywoprzysięstwa stanął przed sądem okręgowym 65-letni rolnik Jan Śliwiński z Pomyj, który rzekomo złożył fałszywą przysięgę przed sądem grodzkim w sprawie Czarnowskiej z Pelplina. Sąd uwolnił oskarżonego od winy i kary.

Dożynki kaszubskie.

W dniu 27 sierpnia o godz. 14 odbędą się w Stanicy Harcerskiej w Borkowie Kartuskiem pierwsze kaszubskie dożynki powiatu kartuskiego urozmaicone popularnemi zabawami ludowemi. Przygrywać będzie reprezentacyjna orkiestra marynarki wojennej z Gdyni. Specjalne pociągi w dniu 27 sierpnia odejdą z Gdańska, Gdyni i Kościerzyny. Pociągi zatrzymują się pod samą Stanicą i stamtąd będą wieczorem odjeżdżały. Dla gości przyjeżdżających do Kartuz będą przygotowane na rynku w Kartuzach wozy, które będą przewozić gości bezpłatnie na miejsce dożynek i z powrotem. Dla grup od 8 osób zniżki kolejowe. Z Bydgoszczy organizuje specjalną wycieczkę miejscowy oddział Polsk. Tow. Krajoznawczego.

Krwawe porachunki sąsiedzkie w Borkach.

W sądzie okręgowym w Grudziądzu odbyła się sensacyjna rozprawa przeciw rolnikowi Józefowi Świerczewskiemu, zam. w Borkach, pow. Świecie, oskarżonemu o zabójstwo swego sąsiada Fr. Glasera w dniu 22 czerwca br.

Na rozprawę powołano 14 świadków, oskarżonego Świerczewskiego wprowadzono pod eskortą policji. Sala rozpraw wypełniona była po brzegi publicznością wyczekującą wyroku w tej sensacyjnej sprawie.

Tłem zbrodni były stałe nieporozumienia sąsiedzkie. Glaser był człowiekiem spokojnym, ogólnie lubianym, podczas gdy Świerczewski był bardzo niezgodny i przykry dla otoczenia. Nic więc dziwnego, że pomiędzy sąsiadami nie było zgody, a jak mówi przysłowie: „Kto chce uderzyć, kij znajdzie". Tak więc Świerczewskiemu raz nie podobały się kury sąsiada, drugi raz kaczki — i tak w kółko.

Z takich to powodów niejednokrotnie interwenjować musiała policja, wreszcie skarga przeniosła się do sądu. Sąd rozpatrując sprawę o odszkodowanie za wypaszenie pastwiska przez 3 gąski które się przypadkiem do Świerczewskiego przedostały, wydał oczywiście wyrok na korzyść śp. Glasera. Od tej chwili zapałał Świerczewski jeszcze większą nienawiścią do swego sąsiada. Krytycznego dnia w chwili gdy śp. Glaser wracał na wozie z pola do domu zbliżył się do niego Świerczewski i z bliskiej odległości oddał do Glasera strzał z fuzji kładąc go trupem na miejscu. Na miejsce tragicznego wypadku przybyła policja, zabójcę aresztowano i osadzono w więzieniu.

Świerczewski odpowiadał przed sądem z art. 225 k. k. Przewodniczył dr. Jurkiewicz, oskarżonego bronił dr. Tulecki. Przesłuchani świadkowie zeznali przeważnie na niekorzyść dla oskarżonego. Rozprawa trwała przez cały dzień do godz. 10 wieczorem. Ponieważ oskarżony nie przyznał się do winy i zachodzi możliwość, że działał pod wpływem chwilowego zamroczenia, sąd po naradzie przerwał rozprawę do dnia 5 września. Świerczewski w tym czasie będzie pod obserwacją lekarzy dr. Lachowskiego i dr. Szpakowskiego w szpitalu więziennym.

Kronika

Bydgoszcz, dnia 25 sierpnia 1933 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Ludwika kr.
Jutro: M. B. Częstochowskiej, Zefir.
Wschód słońca o godzinie 4.57.
Zachód słońca o godzinie 19.06.

—::—

Stan pogody

W całym kraju zachmurzenie zmienne, malejące z przelotnemi deszczami. Chłodno. Umiarkowane, chwilami porywiste wiatry północne i północno-zachodnie.

DYŻURY NOCNE APTEK
od 21. VIII. do 27. VIII.
1) Apteka Piastowska.
2) Apteka pod Orłem.

—::—

MUZEUM MIEJSKIE otwarte codziennie od 9—16, w niedziele i święta od 11—14.

—o—

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś, w piątek, nieodwołalnie ostatni raz w sezonie przepiękna operetka J. Koli **„NIEBIESKI MOTYL“**, która czaruje urokiem młodzieńczej werwy, szampańskim humorem i pełną temperamentu muzyką.

W sobotę teatr nasz występuje z premjerą farsy Möllera **„ŻONECZKA Z VARIETE“**, rzetelnie wesołej i nader śmiesznej.

W niedzielę teatr nieczynny.

Dlaczego nie Bydgoszcz?

(sł.) Sprawa budowy stacji radjowej w Toruniu, poruszyła umysły nietylko radjoabonentów, lecz i całego społeczeństwa Bydgoszczy. Napływają z tej racji do redakcji naszego pisma zapytania, czy kwestja radjowa już została przesądzona i, czy postanowienie zarządu Polskiego Radja nie da się zmienić?

Wywodom jednego z naszych czytelników, który zabrał głos w wspomnianej sprawie na łamach „Dziennika Bydgoskiego“, że **nasuwa mu się szereg wątpliwości co do wyboru miejscowości** pod budowę stacji nadawczej, należy przyznać słuszność. Lecz Polskiemu Radju, jako spółce w większości o charakterze prywatnym, posiadającej w tem przedsiębiorstwie 60 proc. swego kapitału (państwo 40 proc.), postawiono za warunek, aby przy rozbudowie radja, uwzględniała miasta wojewódzkie. I oto stanęły rozgłośnie w Wilnie, Lwowie, Krakowie, Łodzi, obecnie w projekcie wysunięto Toruń.

Kiedy w r. 1923 ustalano w Warszawie te miejscowości, nikt wówczas nie liczył się z możliwością założenia stacji radjowej w Bydgoszczy i **nikt zgoła z ówczesnych ojców miasta nie zatroszczył się o wyjednanie tej kulturalnej placówki** dla miasta stutysięcznego o warunkach terenowych i kulturalnych, niezaprzeczenie, najodpowiedniejszych.

Inicjatywie prywatnej wysuniętej przed kilku laty w sprawie zorganizowania towarzystwa radjowego, dał początek nieżyjący już dziś adwokat ś. p. Dziubański. Na konferencjach organizacyjnych tego towarzystwa, żywo zajmowano się budową rozgłośni radjowej na terenie naszego miasta, lecz z niewiadomych nam powodów zaniechano tak pożądanej i pożytecznej akcji.

Dziś wysiłki nasze w tym kierunku, mogą okazać się spóźnionemi. Ponieważ jednak projekt budowy stacji radjowej nabrał znowu pewnych cech aktualności, zabieramy w tej sprawie głos i **apelujemy do rozsądku spółki radjowej** i wpływowych czynników wśród koncesjonarjuszy tego przedsiębiorstwa, aby raczyli zastanowić się głębiej nad celowością budowy radja w Bydgoszczy, **położonej w samem sercu ziem zachodniej Polski.**

Jeżeli stacja ta ma być o średnim zasięgu (conajmniej 16—20 kw), to najskuteczniej może ona promieniować na całe Pomorze tylko z Bydgoszczy. O tem wiedzą radjoabonenci i tego **oczekuje już oddawna całe Pomorze.**

— **Egzaminy w Państwowej Szkole Przemysłowej.** Dyrekcja Państw. Szkoły Przemysłowej w Bydgoszczy podaje do wiadomości, że egzamin wstępny na wydz. chemiczny i młynarski odbędzie się 11 września rb. Od kandydatów jest wymagane świadectwo ukończenia 7-miu oddziałów szkoły powszechnej lub też 3 klas szkoły średniej ogólno-kształcącej. **W Szkole Rzemieślniczo-Przemysłowej** przy Państwowej Szkole Przemysłowej jest jeszcze kilka miejsc wolnych na oddziale ślusarsko-mechanicznym. Kandydaci posiadający świadectwa ukończenia conajmniej 6 oddziałów szkoły powszechnej mogą się zgłosić jeszcze do Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej, jednak nie później niż do 5 września br.

Zderzenie samochodu z tramwajem.

Samochód i tramwaj zostały poważnie uszkodzone.

(wk). Nie małego strachu doznali wczoraj (czwartek) o godzinie 5 po poł. pasażerowie tramwaju, zdążającego na Okole. Gdy bowiem tramwaj przejeżdżał ulicą św. Trójcy i miał mijać poprzeczną ulicę Chwytowo, wyjechał nagle z tej ulicy **samochód wojskowy i wpadł na tramwaj.** Skutkiem uderzenia **tramwaj został wyrzucony z szyn,** przyczem uległ uszkodzeniu i potłuczeniu szyb w oknach, samochód zaś został bardzo poważnie uszkodzony.

Kobiety, znajdujące się w wagonie tramwajowym podniosły krzyk, z przerażeniem wybiegając z wagonu. Wkrótce jednak wszystko się uspokoiło, pasażerowie przesiedli się do innego wagonu a uszkodzony, po wprowadzeniu go z powrotem na szyny, odjechał do remizy „kurować“ się.

Gorzej było z samochodem, gdyż mimo usilnych zabiegów wprowadzenia go w ruch, nie dało się nic zrobić, samochód odmówił posłuszeństwa; trzeba było sprowadzić do pomocy inne auto, które zabrało inwalidę do garażu.

Szofer samochodu zapóźno spostrzegł nadjeżdżający tramwaj i nie był już w stanie całkiem zatrzymać auta, lecz nadzwyczajnym wysiłkiem osłabił uderzenie, zapobiegając tem gorszej katastrofie. Wypadku z ludźmi nie było.

—::—

— **Honorowymi korespondentami rolnymi** Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie mianowano: na województwo poznańskie Stanisława Nowaka w Poznaniu, na województwo pomorskie Józefa Kaczorka w Brodnicy.

— **Państwowa szkoła budownictwa w Lesznie.** Wpisy do klasy I. trwają do dnia 31 sierpnia. Warunki przyjęcia: ukończony 15 rok życia, 7 klas szkoły powszechnej wzgl. 3 klasy gimnazjum, odbycie jednorocznej praktyki bud., którą będzie można wyjątkowo odbyć w ciągu studjów. Egzamin wstępny odbędzie się dnia 2 września o godz. 8. Przy szkole istnieje bursa.

Międzynarodowy turniej tenisowy

o mistrzostwo m. Bydgoszczy.

Otwarcie turnieju przez mec. dr. Nieduszyńskiego.

Mistrzyni Polski Jadwiga Jędrzejowska (X) na korcie.

Pierwszy dzień turnieju tenisowego o mistrzostwo m. Bydgoszczy zgromadził niewidziane dotychczas tłumy publiczności na kortach Bydgoskiego Klubu Sportowego. Ogólną sympatję widzów zyskały przedewszystkiem mistrzyni Polski **J. Jędrzejowska** oraz **O. Pozowska,** które wykazały najwyższą klasę gry tenisowej. Z panów wybili się na czoło turnieju **Stolarow Jerzy z Warszawy i David z Królewca.**

W drugim dniu turnieju odbędą się bardzo interesujące spotkania.

Rano walczą: z gości zagranicznych Szwarc, Neiss, z polskich graczy: Pozowska, Fryszczynowa, Tarłowski.

Po południu — Jędrzejowska, Stolarow, Stolze, Bauer, Neiss.

Widzowie ujrzą pełne emocji spotkania w grach pojedyńczych, podwójnych i mieszanych.

„Sokół“ żeński.

W **piątek,** dnia 25 bm. zbiórka drużyny ćwiczącej o godz. 7 w sekretarjacie. Sprawy pilne i ważne. Przybycie konieczne.

Naczelniczka.

—::—

Kalendarzyk zebrań Ch. D.

CH. D. KOŁO PÓŁNOC.

Zebranie miesięczne odbędzie się w **sobotę, dnia 26-go bm. o godz. 19-ej** w sali p. Mellera, Plac Piastowski. O liczny udział w zebraniu prosi **Zarząd.**

Piąty krajowy zjazd duszpasterski.

W dniach 19—22 września br. odbędzie się w Krakowie piąty krajowy zjazd duszpasterski, na którym omawiane będą **tematy, wchodzące w zakres wychowania chrześcijańskiego, jako duszpasterskiego.** Wobec wielkiej aktualności i doniosłości tematu, zjazd zapowiada się bardzo licznie, tem bardziej, że na referentów komitet wykonawczy (ks. infułat dr. Józef Kulinowski, archiprezbiter kościoła Najśw. Marji Panny jako przewodniczący i ks. dr. Ferdynand Machay jako sekretarz) zdołał uprosić samych wybitnych znawców i kapłanów czynu. Komitet zwraca zatem uwagę, że zgłoszenia na mieszkanie i utrzymanie przyjmowane będą tylko do 10 września włącznie. Po tym terminie Komitet nie podejmie się zapewnienia mieszkania.

Dla uczestników zjazdu zapewniona jest w drodze powrotnej 50%-wa zniżka kolejowa. Zgłaszać się należy pod adresem: ks. dr. Ferdynand Machay, Kraków, Wawel 3.

—::—

Samobójstwo dyrektora Banku Cukrownictwa.

Wielkie wrażenie wywołała w Poznaniu wieść o samobójstwie jednego z dyrektorów Banku Cukrownictwa.

Jak się dowiadujemy, zaalarmowany został dziś rano ósmy komisarjat P. P., że w mieszkaniu swem przy ul. Konopnickiej 7 w nocy popełnił samobójstwo dyrektor Banku Cukrownictwa Ludwik Ziemiaczkowski.

Przybyli na miejsce wypadku przedstawiciele władz bezpieczeństwa zawezwali natychmiast Pogotowie Ratunkowe. Lekarz dyżurny stwierdził, że dyr. Ziemiaczkowski w zamiarze pozbawienia się życia strzelił sobie w głowę. Rana okazała się śmiertelna.

Dyr. Ziemiaczkowski liczył lat 49.

Przyczyną rozpaczliwego kroku był rozstrój nerwowy.

Nieudały napad rabunkowy i usiłowane zabójstwo.

Czterech oskarżonych zasądzono na 19 lat więzienia.

(wk) Na wokandzie tutejszego sądu okręgowego przed trybunałem karnym, któremu przewodniczył p. sędzia Otowski, znalazła się sprawa napadu rabunkowego z bronią w ręku na dom braci Patkowskich w Mnichowie-Siemionkach, powiatu mogileńskiego.

Na ławie oskarżonych zasiedli: 25-letni Adam Stolarski, zamieszkały w Janocinie (pow. Mogilno), 22-letni Czesław Frąszczak, zamieszkały w Zakupiu (pow. Mogilno), 28-letni brat jego Kazimierz Frąszczak, zam. w Kruszwicy i 26-letni Bronisław Macioszek, zamieszkały we Włostowie (pow. Mogilno).

W nocy z 15 na 16 kwietnia br. 78-letni Ignacy Patkowski, stolarz, zbudzony został ze snu głośnem ujadaniem dwóch psów, znajdujących się w jego mieszkaniu. Zaniepokojony, wstał z łóżka i wyjrzał przez szyby okna na podwórze, czy tam niema kogo. Nie zauważywszy nic podejrzanego, położył się zpowrotem do łóżka, lecz nie mógł już zasnąć.

W 15 minut potem doszedł do jego uszu **brzęk rozbitej w oknie sąsiedniego pokoju szyby.** Zerwał się przeto z łóżka i zapaliwszy latarkę, udał się do pokoju, a widząc uchyloną okienicę, podszedł do okna, by ją zamknąć. W tym momencie

padł z podwórza strzał, kula którego przeszyła mu ucho.

Staruszek, cofnąwszy się, **sięgnął po broń i oddał przez okno dwa strzały,** poczem chwyciwszy latarkę, wyniósł ją do drugiego pokoju, celem uniemożliwienia bandytom widoku.

Gdy wrócił zpowrotem, spostrzegł ku wielkiemu swemu przerażeniu **jakiegoś osobnika, usiłującego wejść przez okno do mieszkania.** Zapanowawszy nad przerażeniem i bólem, spowodowanym raną w ucho, staruszek chwycił za leżącą obok nogę od kolebki i **począł nią bić napastnika po plecach i ramieniu.** Napastnik nie wytrzymał razów i usunąwszy się z okna, zniknął w ciemnościach nocy. Po chwili dały się słyszeć z podwórza dwa strzały, skierowane do okna, poczem wszystko ucichło.

Powiadomiona o wypadku policja wpadła wkrótce na trop sprawców i aresztowała wyżej wymienionych, stawiając ich przed sąd.

Rozprawa wykazała, że sprawcami napadu byli **Czesław Frąszczak i Adam Stolarski.** Do czynu tego namówił ich **Bronisław Macioszek,** który bywając w domu braci Patkowskich, **wiedział, gdzie mają ukryte pieniądze,** przytem dowiedzieli się, że Patkowscy sprzedali świnie, więc będą mieli większą sumę pieniędzy w domu. O naboje do rewolwerów dla napastników postarał się **Kazimierz Frąszczak.**

Gdy „zacna" czwórka ułożyła już cały plan działania, udali się krytycznej nocy Czesław Frąszczak i Adam Stolarski do Mnicha na rowerach, które pozostawili w polu, a sami pieszo podeszli pod dom Patkowskich. Tym, który strzelał do Patkowskiego i usiłował wejść przez okno, był Czesław Frąszczak, zaś Stolarski, uzbrojony również w rewolwer, stał opodal w podwórzu na czatach.

Po nieudałym napadzie, dowiedziawszy się, że policja szuka sprawców, Stolarski rzucił rewolwer do jeziora, a Cz. Frąszczak ukrył swój w piecu, gdzie go jednak policja podczas rewizji odnalazła.

Trybunał po przeprowadzonej rozprawie wydał **wyrok,** skazujący Czesława Frąszczaka na 8 lat więzienia, Adama Stolarskiego na 6 lat więzienia, Kazimierza Frąszczaka na 2 lata więzienia i Bronisława Macioszka na 3 lata więzienia, przyczem trybunał orzekł pozbawienie oskarżonych praw obywatelskich na przeciąg 5 lat.

Pleć pleciugo, byle długo...

„Baju, baju, będziesz w raju", plotka z zapłotka, nowinki dostarczane „pantoflową" pocztą — nie mogą zadowolić ludzi chcących uchodzić za kulturalnych. W Anglji, Francji, najbiedniejszy robotnik rolny czyta dwie gazety dziennie, kiedy u nas, w Polsce, średnio zamożny gospodarz czyta tylko jesienią i zimą — latem usprawiedliwiając się „brakiem czasu".

Włościanie, rolnicy! — już po żniwach, nie zapomnijcie więc teraz zaprenumerować **„DZIENNIK BYDGOSKI"** na wrzesień! Przedpłatę przyjmują wszystkie urzędy pocztowe.

Nieszczęśliwy wypadek kolejarza.

(wk). Józef Gałęzowski, maszynista kolejowy, lat 52, schodząc wczoraj na tutejszym dworcu z lokomotywy, dostał się między skrzynię zwrotniczych, odnosząc dosyć poważne potłuczenie nogi. Karetką pogotowia ratunkowego został odwieziony do szpitala św. Florjana.

Śmiertelny skok pijanej parkietówki.

Grudziądz. W lokalu nocnym „Trocadero" przy ul. Długiej zatrudniona była w charakterze tancerki 25-letnia Irena Ruczewska z Małego Rudnika. Życie tzw. parkietówki jest niewesołe, a szczególnie w Trocaderze, gdzie dzieją się różne cuda.

Onegdajszej nocy Ruczewska pełniła „służbę" w towarzystwie urzędnika K., sama przytem nie gardząc wódką. O czem przygodni towarzysze zabawy rozmawiali, nie wiadomo. Zresztą wkrótce po odejściu gościa Ruczewska była tak wstawiona, że musiano ją położyć na otomanie. Już wtedy jakoś dziewczynę pilnowano; widocznie wiedziano o jej zamiarach samobójczych... Ruczewska istotnie też skorzystała z chwili, kiedy pozostawiono ją bez opieki i wyskoczyła z okna drugiego piętra na ulicę. Denatkę znaleziono na bruku nieprzytomną i odwieziono do szpitala. Tam na skutek złamania czaszki i ogólnych obrażeń zmarła.

Syn urzędował za ojca i okradał podatników.

(Z rozprawy sądowej).

(wk) Feliks Lewandowski był od r. 1927 sołtysem w Gromadnie (pow. Szubin), ale tylko malowanym sołtysem, figurą, bo wszelkie czynności urzędowe załatwiał za niego syn, Jan Lewandowski. A załatwiał je ku zupełnemu swemu zadowoleniu, grosze bowiem płynęły mu do kieszeni jak woda, tak, że w niespełna trzy lata zdążył **pokrzywdzić biednych podatników na 9.927 zł.**

Urządzał się w ten sposób, że pobierał podatki gruntowe w wysokości znacznie większej, niż należało, a nadwyżkę chował do kieszeni.

Przyszła jednak kontrola; podatnicy przedstawili kwity, w których figurowały inne kwoty niż w książkach i p. Jan wraz ze swym ojcem sołtysem znaleźli się na ławie oskarżonych przed tutejszym sądem okręgowym.

Biedny ojciec, sołtys malowany, tłomaczył, że nic nie wie, nic nie pisał, bo „za głupi jest do tego".

Syn Jan znów był tak roztargniony przy urzędowaniu, że wpisywał należności na inne konta, a sobie — jak twierdził — wziął bardzo mało, bo tylko 1020 zł.

Sąd jednak nie dał wiary temu tłomaczeniu i skazał Jana Lewandowskiego (syna) na półtora roku więzienia i 5 tysięcy zł grzywny, zamienionej w razie nieściągalności na jeden rok więzienia oraz na pozbawienie praw obywatelskich przez lat 5.

Feliks Lewandowski (ojciec) skazany został za niedbalstwo na 6 miesięcy więzienia.

PROGRAM RADJOFONICZNY.

SOBOTA, 26 SIERPNIA.

WARSZAWA-RASZYN. 7,00—7,55: Program poranny. 12,05: Płyty. 12,35: Płyty. 14,55: Płyty i komunikaty. 16,00: Audycja dla chorych w opr. ks. Rękasa (Lwów). 16,30: Muzyka lekka z płyt. 17,00: Dwudziestopięciolecie Związku Walki Czynnej. 17,15: Koncert kameralny w wyk. Marji i Kazimierza Wiłkomirskich. 18,15: „Malownicza Jugosławja" - odczyt z Krakowa. 18,35: Pieśni w wyk. Olgi Olginy. 19,05: Muzyka lekka z płyt. 19,40: Kwadrans literacki. 20,00: Muzyka lekka. 21,05: Dziennik wieczorny. 21,15: Wiadomości ogrodnicze. 21,30: Koncert chopinowski w wyk. Henryka Sztompki. 22,00: Muzyka taneczna. 22,25: Wiadomości sportowe. 22,40: Muzyka taneczna. W przerwie od godz. 23,30—23,35 wiadomości z kraju dla członków polskiej ekspedycji polarnej na wyspie Niedźwiedziej.

ZAGRANICA. Londyn Regional. 20,00: Koncert symfoniczny. **Rzym.** 20,30: „Andrzej Chenier", opera. **Bari.** 20,30: „Gejsza", operetka.

NIEDZIELA, 27 SIERPNIA.

WARSZAWA-RASZYN. 10,05: Transmisja nabożeństwa z Poznania. Po nabożeństwie muzyka religijna z płyt. 12,15: Poranek muzyczny ze studja w wyk. ork. R. P. pod dyr. Br. Szulca; Marja Wiłkomirska (fort.). 14,00: „Zbiór, pakowanie i przechowywanie owoców", odczyt. 14,20: Muzyka popularna z płyt. 14,45: Porady weterynaryjne. 15,05: Transmisja z Łodzi. Audycja zorg. przez Zw. Młodzieży Ludowej. 16,00: Radjotygodnik dla młodzieży: „Co się dzieje na świecie". 16,15: Opowiadanie dla dzieci Tomaszewiczowej p. t. „Morze pojednało". 16,30: Recital śpiewaczy Jarosława-Goebla Tarnawy (bas). 17,00: „Robotnik a książka", odczyt. 17,15: Transmisja z Katowic. Muzyka polska ludowa (ork. kolej. i chóry śląskie). 18,00: Muzyka lekka z płyt. 19,00: Słuchowisko ze Lwowa p. t. „Skąd się biorą dziurki w serze szwajcarskim". 19,40: Skrzynka pocztowa techniczna - korespondencję bieżącą omówi i porad technicznych udzieli p. Wacław Frenkiel. 20,00: Koncert orkiestry pod dyr. J. Ozimińskiego i Aleksander Michałowski (bas). 20,50: Dziennik wieczorny. 21,00: „Na wesołej fali lwowskiej" (ze Lwowa). 22,00: Muzyka taneczna. 22,25: Wiadomości sportowe. 22,45: D. c. muzyki tanecznej.

ZAGRANICA. Wiedeń. 11,30: Koncert symfoniczny. **Daventry.** 17,15: Koncert solistów. **Ryga.** 19,30: Koncert symfoniczny. **Medjolan.** 20,30: Wieczór opery włoskiej. **Daventry.** 21,05: Koncert kameralny.

INFORMATOR dla przyjeżdżających do BYDGOSZCZY

Przyjazd pociągów do Bydgoszczy:

Warszawa-Toruń 3.09, 7.19, 10.23, 12.12, **13.14,** 15.39, 16.48, **18.20,** 19.22, 22.05.
Gdynia-Gdańsk-Tczew **1.49,** 2.06, 7.32, 9.20, 11.33 15.05, **15.35,** 19.20, 21.43, **22.51.**
Gdynia-Kościerzyna 6.05, 7.55.
Piła-Nakło 5.48, 7.57, 12.11, 15.30, 19.00, 20.53.
Brodnica-Unisław 7.51, 10.08, 15.28, 19.10, 21.46.
Poznań-Inowrocław 0.41, 2.56, **7.23,** 7.52, 11.25, 16.53 19.09, 23.20.
Poznań-Wągrowiec 7.12, 12.08, 17.34, 21.44, 22.54.
Herby Nowe-Karsznice-Inowrocław 0.41, **7.23.**

Gdzie zamieszkam?

„Gastronomja" Hotel i Restaur., Dworcowa 19.

Gdzie się wykąpię?

W zakładzie kąpielowo - leczniczym „Sanitas", Gdańska 27 w podwórzu.

Fryzjerzy:

R. Formanowski, Mostowa 12. Pierwszorzędny zakład dla pań i panów. Trwała i wodna ondulacja, farbowanie.
Salon Glatz, Gdańska 17. Trwała ondulacja, farbowanie.
Rosiński Dworcowa 18. Tania trwała ondulacja i farbowanie.

Dentyści:

Zakład techn.-dent. Długa 42, B. Gordon, dent.

Restauracje i kawiarnie:

Kasyno Cywilne i ogród, Gdańska 20, tel. 437.
Restauracja Bar - Ul, Gdańska 21, tel. 2125.

Cukiernie i kawiarnie:

„Grey" Gdańska 35, t. 212. Wyśm. ciastka, kawa.
„Italia" Gdańska 22, t. 101. Wyb. kawa i ciastka.
R. Stenzel, Gdańska 5, t. 343. Kawa, ciastka, lody.

Gdzie i co kupię?

A. i W. Ziętak, Mostowa 7. Pończochy, rękawiczki, trykotaże, galanterja damska i męska.
F. A. Fechner, Dworcowa 64. Skład techniczny.
A. Hensel, Dworcowa 4. Sprzęty kuch. i domowe
Gustaw Molenda i Syn, Bydgoszcz, Gdańska 11, tel. 2192. Bielski skład fabr. sukna i kamgarnów.
„Lukullus" Bydgoszcz. Czekolady i cukry najlepsze i najtańsze.
Odsprzedawcy żądajcie cennika!
„Drogerja pod Łabędziem", Gdańska 5, Dla fotoamatorów poleca fotogr. szybko i dobrze.
„Winiak" Pomorska 1. Sprzed. but. win i wódek.
„Foto-Kamera", Dworcowa 7. Aparaty i przybory fotograficzne. Ceny ściśle fabryczne.
Tani Bazar, Stary Rynek 1. Artykuły szkolne, tornistry, teki.
Jan Heidner, Dworcowa 7. Płaszcze damskie, męskie, ubrania męskie, chłopięce i obuwie. tanio.
H. Bunn i Syn, Gdańska 32. Sp. skład i pr. czapek.
E. Kozłowski, Gdańska 3. Magazyn jubilerski.
Marja Hirsz - Langerowa, Gdańska 33. Wykwintna galanterja męska.
J. Kielbich, Gdańska 19. Instrumenty muzyczne.
St. Nowakowska, Niedźwiedzia 7. Artykuły podróżne i torebki damskie.
K. Michalski, Dworcowa 90, tel. 924. Hurtownia papieru i artykuły szkolne.
C. Behrend & Co., Gdańska 13. Hurtownia palarnia kawy. Znane ze swej jakości mieszanki kawy i herbaty.
Nozdrzykowski, Mostowa 5. Artykuły męskie w największym wyborze. Specjalność: kapelusze, krawaty. Przepisowe czapki szkolne.
E. Wetzker, Wełn. Rynek 2. Galanterja męska.
St. Stryszyk, Długa 12, tapety, linoleum, ceraty.
„Hortenzja", Gdańska 33. Koszyki, wieńce etc.
Ziemski, Gdańska 31. Galanterja męska.
Original - Rekord" — najlepszy rower.
Sperkowski, Poznańska 6. Sieci rybackie, wędki, wyroby powroźnicze, szczotki, sita.
„Ovit", Fabr. krawatów i szelek, Marsz. Focha nr. 16. Hurt i detal.
„Wuj Tom", Gdańska. Nowe czapki gimnazjalne.
Zamorowska, Stary Rynek 20. Najtańsze meble.
Otto Wiese T. z o. o. Fabr. pasów, Dworcowa 90.
Drzycimski, Długa 2. Meble, najtańsze źródło.
St. Niewczyk, Śniadeckich 2. Instrum. muzyczne.
Barbarski i Kurdelski, Dworcowa 14, tel. 1409. Mody męskie na miarę.
Fajtanowski, Gdańska 19. Pośredn. domów, maj.
Bydgoski Dom Farb, Pomorska 1a. Artykuły malarskie.
F. Walerowski, Gdańska 59. Zakład zegarmistrz.
Drukarnia Bydgoska S. A. Poznańska 12-14 — wykonuje wszelkie druki familijne, kupieckie i dla towarzystw — szybko, czysto i tanio.

Odjazd pociągów z Bydgoszczy:

Toruń-Warszawa **1.56,** 2.25 6.23, 8.06, 13.15, **15.43** 17.10, 19.37, 21.50, 23.30.
Tczew-Gdańsk-Gdynia 0.47, 3.29, 5.55, **7.31,** 10.41 **13.22,** 13.35, 17.01, **18.28,** 19.35.
Kościerzyna-Gdynia 0.55, 17.40.
Nakło-Piła 3.45, 8.05, 10.50, 14.35, 17.50, 19.47.
Unisław-Brodnica 5.10, 8.11 13.33, 16.06, 21.00.
Inowrocław-Poznań 3.50, 6.14, 8.04, 11.45, 14.15, 15.47 20.35, **22.59.**
Wągrowiec-Poznań 5.02, 10.30, 13.36, 18.40, 23.06.
Inowrocław-Karsznice-Herby Nowe 6.14, **22,59.**

Wagon jako schronisko turystyczne

Nie jest to nic nadzwyczajnego, ale jest oryginalne i praktyczne. Na górze Giacomo Pescatore w Alpach włoskich ustawiono na podmurowaniu stary wagon kolejowy, który służy turystom za schronisko. W każdym razie jest to tańszy schron niż budowa jakiegokolwiek domu a to wobec trudności transportowania materjału budowlanego na miejsce przeznaczenia.

Samobójstwo ziemianina.

Wielkie poruszenie w pow. Olkuskim wywołała wiadomość o samobójstwie właściciela maj. Żerkowice Władysława Zaremby-Tymienieckiego. Przyczyną samobójstwa były opłakane warunki finansowe.

Tymieniecki był rodzonym bratem dyrektora Polskiego Radja w Katowicach oraz stryjecznym bratem biskupa łódzkiego.

DZIAŁ SPORTOWY

ZWYCIĘSTWA WALASIEWICZÓWNY I WEISÓWNY W LONDYNIE.

W zawodach lekkoatletycznych, urządzonych w Reigate pod Londynem, dwie Polki: Walasiewiczówna i Weisówna odniosły szereg cennych zwycięstw. Walasiewiczówna zajęła pierwsze miejsce w biegu na 100 metrów, oraz w rzucie oszczepem. W rzucie dyskiem Walasiewiczówna zajęła drugie miejsce za Weisówną. Weisówna zaś wygrała rzuty dyskiem oraz kulą a w oszczepie zajęła drugie miejsce za Walasiewiczówną.

NOWY REKORD POLSKI W SZTAFECIE 4×100 METRÓW.

Na zawodach pływackich w Poznaniu sztafeta „Ostrovii" w składzie: Gałęckówna, Kamieńska, Jamrozówna i Szczuraszekówna ustaliła nowy rekord polski w sztafecie 4×100 m. stylem klasycznym pań, osiągając czas 7:18 sek.

IGRZYSKA MAKABI W PRADZE.

W środę rozpoczęły się w Pradze czeskiej międzynarodowe igrzyska gimnastyczno-sportowe pod nazwą „Makabiada". W makabiadzie biorą udział żydowscy sportowcy z 17 krajów.

W czwartek zawodnicy z Polski odnieśli szereg zwycięstw. Największe triumfy święciła reprezentacja polska w boksie.

MECZ POLSKA—AUSTRJA O ROBOTNICZE MISTRZOSTWO EUROPY.

W sobotę, 27 bm. w Warszawie rozegrany zostanie sensacyjny mecz Polska — Austrja o robotnicze mistrzostwo Europy. Mecz będzie transmitowany przez Polskie Radjo. Początek zawodów o godz. 17-ej.

Uchwały międzynarodowego kongresu wioślarskiego

Budapeszt, PAT. Obradujący w Budapeszcie międzynarodowy kongres wioślarski uchwalił w dniu 23 bm., że każdy kraj będzie miał obowiązek organizować regaty o mistrzostwo Europy w tym roku, w jakim przypadnie na ten kraj kolejka. W roku 1935 mistrzostwa odbędą się w Portugalji lub w Szwajcarji.

Odrzucono wniosek holenderski, aby regaty o mistrzostwo Europy mogły odbywać się tylko na wodzie stojącej, na torze pozbawionym najmniejszych krzywizn, długości 2000 mtr.

Ustalono następnie sposób, w jaki może być zdobyta Nagroda Nagrodów, a mianowicie: nagrodę zdobywa kraj, który w klasyfikacji drużynowej uzyskał największą liczbę punktów. O ile dwa kraje posiadają identyczną ilość punktów — decyduje wówczas liczba zwycięstw. W razie równości i pod tym względem, decydującem będzie zwycięstwo wyższych jednostek łodzi.

Sukces jeźdźców polskich w Rydze.

W drugim dniu międzynarodowych zawodów hippicznych w Rydze rozegrano konkurs o nagrodę przechodnią miasta Rygi. Do konkursu stanęło 50 uczestników.

W trzeciem spotkaniu z czterema punktami karnemi przyszło dwóch jeźdźców: Holst i por. Ruciński. Zainteresowanie publiczności wzrosło do punktu kulminacyjnego, gdy pomiędzy tymi dwoma jeźdźcami rozpoczęły się ostatnie rozgrywki. W bardzo pięknym stylu, mając 4 punkty karne, pierwsze miejsce zdobył por. Ruciński.

W trzecim dniu konkursów rozegrano m. in. konkurencję sztafet parami. Pierwsze miejsce zajęła ekipa niemiecka, drugie para polska por. Ruciński i kpt. Biliński, trzecie miejsce również para polska por. Podhorski i Czerniawski. Pozatem para polska kpt. Biliński i por. Czerniawski uplasowała się na 5-em miejscu.

REGATY JUBILEUSZOWE W TORUNIU.

W niedzielę, dnia 27 bm. odbędą się w Toruniu wielkie jubileuszowe regaty. Program przewiduje 11 biegów. W regatach uczestniczą następujące kluby wioślarskie: Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie, Klub Wioślarski „Gryf", Kolejowy Klub Wioślarski, Klub Wioślarski Toruń, Grudziądz, Włocławek, Tczew, Chełmża i Gimnazjalny Klub Wiośl. „Posejdon" Chełmża. Do 2-ch biegów odbędą się przedbiegi w niedzielę, o godz. 10 przed południem.

Z racji 700-letniego jubileuszu miasta Torunia wręczy Polski Związek Towarzystw Wioślarskich miastu Toruniowi dyplom hołdowniczy. Wręczenie tego dyplomu nastąpi w niedzielę, o godz. 20-ej na dziedzińcu ratusza toruńskiego, poczem p. prezydent miasta Torunia wręczy zawodnikom nagrody i dyplomy uczestnictwa w regatach toruńskich.

POCZĄTEK SEZONU BOKSERSKIEGO.

Nadchodzący sezon bokserski rozpocznie się już w najbliższą niedzielę meczem zawodowców. Sensacją programu będzie 10-rundowy mecz Kantor—Niesobski. Obaj zawodnicy stoją dziś na granicy wagi ciężkiej. Niesobski dowiódł w meczu z Pawlaczykiem, że jest dobrym bokserem, twardym na ciosy. Kantor od czasu pobytu w Paryżu uczynił znaczne postępy. W innych meczach walczyć będą: Wysocki, Anders, Górny, Strużyna i Podgórski. Ostatni dwaj zapowiadają się na przyszłe gwiazdy zawodowego boksu polskiego.

SZCZEGÓŁY PROGRAMU BIEGU DOOKOŁA POLSKI.

W dniach 1—10 września odbędzie się III. bieg kolarski „dookoła Polski" na łącznym dystansie 1722 km.

Dokładny program biegu przedstawia się następująco: 1 września: Warszawa-Toruń (213 km), 2 września: Toruń-Ostrołęka (248 km), 3 września: Ostrołęka-Grodno (199 km), 4 września: Grodno-Wilno (183 km), 5 września: w Wilnie — jednodniowy odpoczynek, 6 września: Wilno-Lida (115 km), 7 września: Lida-Wołkowysk (208 km), 8 września: Wołkowysk-Brześć n. B. (241 km), 9 września: Brześć n. B.-Lublin (155 km), 10 września: Lublin-Warszawa (160 km).

Start i meta biegu na Dynasach.

KOBIECE REGATY MIĘDZYKLUBOWE,

które odbędą się w Bydgoszczy w niedzielę, 10 września br., zapowiadają się ciekawie. Program obejmuje 9 biegów na łodziach półwyścigowych i wyścigowych. Termin zgłoszeń upływa 1 września rb.

Przyjazd swój do Bydgoszczy zapowiedziały prawie wszystkie ośrodki wioślarskie Polski, w których znajdują się kluby kobiece względnie sekcje pań przy męskich towarzystwach wioślarskich.

BYDGOSZCZ CZY GRUDZIĄDZ?

W niedzielę, 27 bm. odbędzie się w Grudziądzu mecz lekkoatletyczny o drużynowe mistrzostwo Pomorza, pomiędzy Sokołem w Grudziądzu i Sokołem I Bydgoszcz. Sokół bydgoski wyjeżdża w następującym składzie: Majtkowscy St. i R., Mikrutowie Wł. i Albin, Bzdawski, Wicherek, Zimny, Kocon, Drzycimski, Kruszona, Polcyn, Tobolewski, Waszkiewicz, Drożdżik, Kuligowski, Pawlewski, Kulecki, Bogusławski, Tyszka, Skowroński, Hildebrandt, Bettyna, Żółkiewicz, Domżalski, Sygnecki, „Boćkowski", Damski, Szymczak, Wachonin, Krajniewski, Pikies, Zieliński, Szarafiński, Pawłuszyn.

Odjazd drużyny nastąpi autobusem, w niedzielę, 27 bm. o godz. 10-ej przed poł. z Placu Wolności.

Mordercy premjera Inukai przed sądem.

W Japonji 10 oficerów marynarki utworzyło sprzysiężenie przeciwko rządowi, którego pierwszą i na szczęście jedyną ofiarą padł prezydent ministrów Inukai, przeszyty kilkoma kulami spiskowców. Obecnie odbywa się nad nimi sąd w Tokio. Na górnem podjum siedzi trybunał złożony z wyższych oficerów marynarki. Na dole oskarżeni pod silną eskortą. W otoku zamordowany premjer Inukai.

PROGRAM W KINACH:

APOLLO (ul. Krasińskiego). Dziś i nadal program całkowicie dźwiękowy p. t. **„Szlachetny zwycięzca"** (Tommy Boy) i bogaty nadprogram: melodje i obrazy Irlandji i wesoła groteska rysunkowa.

BAŁTYK. Dziś premjera najweselszej komedji p. t. **„Plajta firmy Cohn".** W rolach gł. dwu wiecznie kłócących się spólników George Sidney i Charlie Muray. Pozatem film z dawno niewidzianym królem cowboyów Tom Mixem pt. **„Stalowa dłoń".** Ceny od 25 gr począwszy. Dla młodzieży dozwolone. Początek o godz. 5.

KRISTAL. Dziś po raz ostatni kryminalno-sensacyjna sztuka filmowa p. t. **„Zabójstwo bankiera Spilléra"** z Marat'em i M. Bell w rolach głównych. Emocjonujące sceny poszukiwania zabójcy, ucieczka na wzburzone morze i wogóle akcja jest niezmiernie interesująca. Prócz tego nadprogram. **Jutro** ukażą się o godz. 5 po poł., 7 i 9 na ekranie najweselsi ludzie świata, bezkonkurencyjni wesołkowie **„Pat i Patachon w konkurach"**, najnowszej komedji dźwiękowej.

MARYSIEŃKA. Dziś i nadal nowy program, wypełniony dwoma artystycznemi filmami. Pierwszy to **„Dzwonnik z Notre Dame"**, monumentalny dramat osnuty na motywach powieści nieśmiertelnego Wiktora Hugo. Święto błaznów, niezwykłe dzieje człowieka-potwora, miłość arystokraty ku pięknej biednej dziewczynie — wszystko to ujrzycie w tem arcydziele dźwiękowem oraz najlepszego odtwórcę ról charakterystycznych Lon Chaney'a. Drugim obrazem jest piękny dramat p. t. **„Pocałunek skazańca"** czyli kwiat stepu z Charles Farellem. Początek o godz. 6,45 i 9.

REWJA wyświetla dziś po raz ostatni niepowszedniej miary arcydzieło filmowe produkcji polskiej p. t. **„Sztabskapitan Gubaniew"** z czasów despotyzmu rosyjskiego. W rolach gł. Dymsza, Owerło i wielu innych artystów polskich. Na scenie rewja o licznych obrazach pełnych humoru i satyry p. t. **„Krótkie spięcie".**

SŁOŃCE (ul. św. Trójcy, w sali Patzera). Dziś powtórzenie wczorajszej premjery. Piękny dramat salonowy z udz. uroczej artystki Marie Prewost p. t. **„Z pokojówki jaśnie pani".** Na scenie piękna rewja w 10 obrazach, w której biorą udział artyści stołeczni, p. t. **„Precz z kryzysem".**

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Warszawa, 25. 8. (Tel. wł.) Attache wojskowy polski w Jugosławji Starzyński został odwołany ze swego stanowiska. Przydzielony on został na stanowisko zastępcy dowódcy 48 pułku piechoty.

Dotychczas Starzyńscy zajmowali bardzo wysokie stanowiska. Obecnie, jak widać, gwiazda rodziny Starzyńskich zaczyna blednąć.

*

Warszawa, 25. 8. (Tel. wł.). W dn. 31 bm. przyjeżdża do Polski na statku „Kościuszko" nowy ambasador amerykański przy rządzie Rzeczplitej p. John Cudahy. Celem powitania jego uda się do Gdyni radca ambasady amerykańskiej p. Crosby. W Warszawie powitają go przedstawiciele protokółu dyplomatycznego MSZ. oraz wyżsi urzędnicy państwowi.

Kasy Chorych w Warszawie obniżyły lekarzom taryfę.

Warszawa, 25. 8. Tel. wł.). Wczoraj nastąpiło podpisanie wytycznych do umowy zbiorowej kas chorych z lekarzami. Wytyczne te będą obowiązywały od chwili ich zatwierdzenia przez ministra opieki społecznej.

Jak wiadomo, kasy zatrudniają około 5 000 lekarzy. Wytyczne te mają na celu uregulowanie stosunków umownych między kasami i lekarzami.

Warszawska kasa chorych postanowiła obniżyć płace etatowym lekarzom od 5 do 15%. Pozatem wprowadzono cały szereg przepisów, pogarszających dotychczasowe warunki płacy tychże lekarzy w ambulatorjach, przy nadgodzinach i t. p.

Gdańszczanie rugują sołtysów-Polaków

Na skutek zarządzenia nowego landrata powiatu Gdańskie Wyżyny dr. Gallascha sołtysi Kitowski z Ełganowa oraz Armatowski z Postołowa zwolnieni zostali ze swych stanowisk pod pretekstem niedołęstwa.

Zaznaczyć wypada, że obaj oni piastowali urząd sołtysów od szeregu lat w swych wioskach, zamieszkałych przeważnie przez ludność polską.

„Żółte koszule" w Łodzi.

Uwagę w Łodzi zwracają t. zw. hitlerowcy polscy, przybrani w żółte koszule. Wszyscy noszą wąsy a la Hitler. W związku z ożywieniem ruchu w księgarniach przed sklepami żydowskiemi stoją „żółte koszule", rozrzucające ulotki, nawołujące do niekupowania u żydów i otrzegające kupujących. Na tem tle doszło do zajścia na ul. Piotrkowskiej. Kilka osób pośród „żółtych koszul" aresztowano.

Pałac w Jabłonowie nabyły zakonnice.

Majątek ziemski Jabłonowo na Pomorzu, który przed wojną należał do śp. ks. Ogińskiej, po jej zgonie uległ parcelacji. Resztówkę 300-morgową wraz z pałacem księżnej, złożonym z około 60 pokoi, nabyło obecnie zgromadzenie sióstr Dobrego Pasterza, które Pniewitem, Topolnie, Dębowej łące i Mokrem.

Nowe dowody rejestr. dla samochodów.

Na podstawie noweli ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym oraz nowego rozporządzenia o pojazdach mechanicznych dotychczasowe dowody rejestracyjne samochodów (czarne książeczki) ulegają wycofaniu. W zamian za to wydawane będą nowe dowody rejestracyjne połączone z kartą kontrolną opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego, które w razie nieuiszczenia w terminie przypadających opłat utracą ważność. O ile na pojeździe ciążą jeszcze opłaty zaległe to władze wydawają dodatkowe karty kontrolne zaległości, które są ściśle związane z dowodem rejestracyjnym. Nie uregulowanie spłat miesięcznych zaległości według karty kontrolnej zaległości, powoduje również automatyczne unieważnienie dowodu rejestracyjnego. Po odbiór nowych dowodów rejestracyjnych winni się zgłaszać osoby, którzy figurują jako właściciele w dowodach rejestracyjnych osobiście w starostwach powiatowych wzgl. w miastach wydzielonych t. j. w **Bydgoszczy, Gnieźnie i Inowrocławiu** u Prezydentów Miast, Wydział Adm. Ogóln. i przedłożyć najdalej **w ciągu miesiąca października** dotychczasowe dowody rejestracyjne oraz potwierdzenie władzy wymiarowej Funduszu Drogowego o stanie konta płatnika.

Pojazdy, które po dniu 31 października nie będą zaopatrzone w dowody rejestracyjne zostaną wycofane z ruchu.

Zaznaczyć należy, że przepisywanie właściciela pojazdu już nie dokonują powiatowe władze administracji ogólnej, lecz urzędy wojewódzkie bezpośrednio.

Wydawanie nowych dowodów rejestracyjnych osobom uprawiającym zarobkowy przewóz osób i towarów (wynajem samochodów) może nastąpić dopiero po uzyskaniu odnośnej koncesji.

Henryk T. Weber.

Nieszczęśliwy wypadek samochodowy.

Dwie osoby odniosły poważne obrażenia.

(wk). Wczorajszego czwartku, o godzinie 9,30 wieczorem, na szosie pod Ossową Górą wydarzył się nieszczęśliwy wypadek samochodowy. Mianowicie samochód osobowy, którym jechali 28-letni Stanisław Lipowicz, zbożowiec (Chrobrego 7) i 27-letni Ludwik Sztolte, również zbożowiec (Gdańska 52), najechał na drzewo, skutkiem czego uległ rozbiciu, a obadwaj wymienieni wyrzuceni z samochodu odnieśli poważne obrażenia. Zawezwana karetka pogotowia ratunkowego odwiozła rannych do szpitala Diakonisek, gdzie pozostali na leczeniu. Stan Sztolta jest dosyć ciężki, Lipowicz odniósł lżejsze okaleczenia.

Wypadek zdarzył się przy zjeżdżaniu z góry pod Ossową Górą w stronę Bydgoszczy.

Kajaki na start!

W dniu 10 września br. organizuje sekcja kajakowa Sokoła III zawody kajakowe krótko i długodystansowe dla młodzieży, starszych jak i dla kobiet o mistrzostwo m. Bydgoszczy. Bliższe dane co do tych zawodów można się dowiedzieć na zebraniu organizacyjnem sekcji kajakowej Sokoła III, które odbędzie się dzisiaj, w piątek, o godz. 20-ej w hotelu Lengning przy ul. Długiej 37. Tamże przyjmuje się zapisy do sekcji kajakowej. Na zebranie to zaprasza się wszystkich miłośników sportu kajakowego oraz członków gniazda.

NOWAK ZNOWU ZWYCIĘŻA.

W międzynarodowym meczu lekkoatletycznym, rozegranym w Spa między Luksemburgiem a prowincją leodyjską, emigrant polski Nowak, biegnący w barwach Leodjum, wygrał bieg na 3 km.

Z życia towarzystw.

Piątek, 25 sierpnia:

Godz. 19,00: **Sokół I.** Schadzka informacyjna wszystkich lekkoatletów przed wyjazdem na mecz drużynowy do Grudziądza w ćwiczni przy ul. Kordeckiego.

— **B. K. S. Polonja - sekcja pań.** Gimnastyka w sali Konarskiego. Wpisy nowych członkiń w czasie ćwiczeń.

Godz. 20,00: **Koło śpiewu im. I. Paderewskiego.** Lekcja śpiewu w lokalu p. Błocha, Wały Jagiellońskie.

— **Bydgoski Chór Męski.** Lekcja śpiewu w lokalu drh. Bielawskiego. Komplet konieczny.

Bank Polski płacił w dniu 25 bm. za:

dolary amerykańskie	6,37
funty szterlingów	29,12
franki szwajcarskie	172,24
franki francuskie	34,88
marki niemieckie	210,—
guldeny gdańskie	173,12
liry włoskie	46,76
floreny holenderskie	359.60

Giełda zbożowo-towarowa w Bydgoszczy

Notowania z dnia 24 sierpnia br.

	cena transakcyjna	cena orjentacyjna
Żyto 130 ton . . . . od zł.	13,90	
Żyto . . . . . . do zł.	15,00	13,00—13,50
Usposob. słabsze		
Pszenica . . . . zł.		18,75—19,50
Usposob. stalsze		
Jęczmień browarowy . . zł.		15,00—16,00
Jęczm. przem. . . . . zł.		13,50—13,75
Usposob. spokojne		
Owies . . . . zł.		11,50—11,75
Usposob. wyczekujące		
Mąka żyt. 65% wł. worka zł.		22,00—22,50
Usposob. słabsze		
Mąka psz. 65% wł. worka zł.		32,00—34,00
Usposob. stalsze		
Otręby żyt. 37,5 ton . od zł.	7,50	
do zł.	8,50	7,50— 8,50
Otręby pszenne . . . . zł.		9,50—10,00
Otręby pszenne grube . zł.		10,00—10,50
Rzepak . . . . zł.		31,00—33,00
Rzepik zimowy . . . . zł.		33,00—35,00
Groch Victoria . . . . zł.		20,00—22,00
Groch Folgera . . . . zł.		22,50—24,50
Mak niebieski . . . zł.		58,00—60.00
Gorczyca . . . . zł.		41,00—43,00

Ogólne usposobienie spokojne

Transakcja na odmiennych warunkach:

1595 ton żyta, 110 ton pszenicy, 655 ton jęczmienia przem., 22,5 ton owsa, 87,5 ton mąki pszennej, 65 ton mąki żytniej, 105 ton otrąb żytnich, 52,5 ton otrąb pszennych, 25 ton otrąb jęczmiennych, 77,5 ton grochu Folgera, 30 ton gorczycy.

—o—

Stan wody na Wiśle dnia 25 sierpnia: Zawichost 95, Warszawa 79, Płock 30, Toruń 11, Grudziądz 12, Korzeniewo 35, Tczew 54, Einlage 2,78; Schievenhorst 3,14.

Agentury „Dziennika Bydgoskiego" w Bydgoszczy.

Aleje Mickiewicza
nr. 11 Kostrzewska

Babia Wieś
nr. 18 Szierczyk

Bełzka
nr. 20 Fietzner

Bernardyńska
nr. 1 Janowiak

Bielicka
nr. 6 Kupczak
nr. 33 Nadolski
nr. 62 Wodecki

Bocianowo
nr. 3 Józefiak
nr. 4 Nowak
nr. 12 Rugowska
nr. 20 Pozidzki
nr. 24 Weyna
nr. 34 Surdyk
nr. 37 Modżejewski
nr. 40 Szot

Brzozowa
nr. 7 Dombrowski
nr. 64 Grzelak

Cieszkowskiego
nr. 17 Reichowa

Chełmińska
nr. 4 Zyrka
nr. 8 Siuda
nr. 24 Blochowa

Chopina
nr. 28 Doberszütz

Chocimska
nr. 1 Netzel
nr. 11 Kujot
nr. 12 Warchoł
nr. 16 Kruczkowski

Chodkiewicza
nr. 18 Fischer

Chołoniewskiego
nr. 22 Ćwikliński
nr. 33 Krzyżyński
nr. 43 Kozakiewicz

Chrobrego
nr. 9 Rembowicz
nr. 20 Wyżentkiewicz
róg pl. Piast., Heyduk

Chwytowo
nr. 2 Przeor
nr. 4 Sobocińska
nr. 10 Kwiatkowski

Czarneckiego
nr. 8 Wika
nr. 12 Zagórski
nr. 13 Żółtowski

Dąbrowskiego
nr. 29 Hennemann

Długa
nr. 5 Niedzielski
nr. 76 Jankowski

Długosza
nr. 10 Wiśniewski

Dworcowa
nr. 8 Raatz
nr. 31 Dzięgalewski
nr. 39 Stentkówna
nr. 52 Szutkowski
nr. 59 Heller
nr. 60 Tuczyński
nr. 77 Włodarczak
nr. 83 Markowski
nr. 90 Rychliński
nr. 96 Kaniasty
róg Unji Lubelskiej Marmurowicz

Dworzec
Księg. Kol. „Ruch"

Fordońska
nr. 4 Kościelski
nr. 6 Stemplewski

Gamma
nr. 3 Szalatowa

Garbary
nr. 29 Skierkowski

Gdańska
nr. 11 Manikowski
nr. 16 Abramczyk
nr. 21 Maciejewski
nr. 23 Idzikowski
nr. 63 Perlik
nr. 64 Gundermann
nr. 85 Zander
nr. 91 Jóźwiak
nr. 95 Berg
nr. 100 Kabacińska
nr. 103 Woliński
nr. 115 Księg. Promień
nr. 127 Mikoda
nr. 134 Piotrowiak
nr. 141 Gralewski
nr. 154 Kamiński
Wiśniewski kiosk
Mirowski
nr. 164 Balicki
nr. 170 Sterma
nr. 174 Jung
narożnik Chocimskiej Netzel

Glinki
nr. 2 Gołębiewski
nr. 23 Tadrowski

Gołębia
nr. 61 Prabucki
Gołębia róg Piotrkowskiej Cichocki

Grodzka
nr. 8 Woltmann

Grunwaldzka
nr. 18 Sawicka
nr. 19 Warszawska
nr. 40 Piasecki
nr. 42 Chmara
nr. 45 Kowalski
nr. 45 Niemczewski
nr. 58 Styczeń
nr. 61 Szularecka
nr. 61 Burdelski
nr. 68 Gierszewski
nr. 71 Bukolt
nr. 72 Grzębowska
nr. 79 Wegner
nr. 81 Boniecki
nr. 81 Zielińska
nr. 96 Pufunt
nr. 96 Rybka
nr. 103 Warmbier
nr. 115 Urbanowski
nr. 126 Przybylski
nr. 127 Kruczkowski
nr. 143 Doege
nr. 151 Fankidejski
nr. 154 Oszubski
nr. 157 Kukuk
nr. 158 Janke
nr. 179 Bilecki
nr. 183 Słaboszewski
nr. 225 Szalonek
nr. kiosk Golc

Herm. Frankego
nr. 9 Janiszewski

Hetmańska
nr. 6 Magnuszewski
nr. 20 Błaszak

Jackowskiego
nr. 15 Boch

Jagiellońska
nr. 18 Goniec Inwalida
nr. 25 Świniarski
nr. 28 Łakota
nr. 34 Błaszczyński
nr. 45 Schulz

Jana Kazimierza
nr. 4 Fortuna

Jasna
nr. 3 Andrzejewski
nr. 15 Pawłowski
nr. 16 Groszek
nr. 31 Błaszczyk
nr. 33 Ignowski
nr. 39 Mietayowa

Jezuicka
nr. 16 Skręty

Karłowicza
nr. 10b Kociszewski

Karpacka
nr. 5 Stachowiak
nr. 18 Adamczewski
nr. 21 Brzeziński
nr. 29 Majowa

Kaszubska
nr. 4 Berg
nr. 14 Fritzkowska

Kołłątaja
nr. 8 Grzegorski

Konopna
nr. 8 Kluczyński
nr. 17 Kiernikowski

Kordeckiego
nr. 28 Fiałkowski
nr. 34 Kujawski

Koronowska
nr. 1 Kempińska
nr. 17 Grupa
nr. 32 Seyfried
nr. 52 Wiśniewski

Kościuszki
nr. 38 Nowak

Kossaka
nr. 55 Poczekaj

Krasińskiego
nr. 9 Blezińska

Krucza
nr. 1 Kowalska

Król. Jadwigi
nr. Kiosk Bahtke
nr. 2 Florczyk
nr. 9 Szymkowiak

Ks. Skorupki
nr. 9 Hajdukowa
nr. 13 Górecki
nr. 21 Stanik
nr. 40 Dąbrowski
nr. 42 Bogdański
nr. 57 Hoffmann
nr. 82 Fojucik

Kujawska
nr. 25 Majewski
nr. 26 Lubańska
nr. 30 Olszyński
nr. 33 Beczyński
nr. 38 Opałka
nr. 43 Stefaniak
nr. 53 Wawrzonek
nr. 66 Kazigrotowski
nr. 70 Leński
nr. 72 Cemel
nr. 114 Dulska
nr. 118 Donczałowa

Leśna
nr. 34 Zarembska

Leszczyńskiego
nr. 2 Rutkowski
nr. 3 Blum
nr. 35 Górska
nr. 45 Stachowski

Lipowa
nr. 14 Czara

Lubelska
nr. 1 Przybyszewski
nr. 13 Wiśniewski
nr. 28 Wojdanowicz

Lwowska
nr. 1 Banaszak

Łokietka
nr. 5 Kitta
nr. 21 Wolski
nr. 27 Urbański
nr. 32 Humerski
nr. 37 Ciszewski

Malborska
nr. 7 Gołąb
nr. 20 Grenda
nr. 23 Giełda
nr. Brando

Marcinkowskiego
nr. 2 Dietrich

Mazowiecka
nr. 7 Morkowska
nr. 14 Cieślewicz

Marsz. Focha
nr. 28 Bednarski
nr. 28 Jakuszkowiak
nr. kiosk Jaśniewski

Mostowa
nr. Alwin (kiosk)

Nakielska
kiosk Stupaj
nr. 2 Bączkowski
nr. 13 Reckser
nr. 21 Andrzejewski
nr. 27 Kaus
nr. 29 Pietsch
nr. 30 Marchlewski
nr. 60 Szulcki
nr. 117 Doberstein
nr. 126 Frankowska
nr. 139 Kawecki
nr. 165 Karolewicz
nr. 177 Kamiński
nr. 201 Maciejewski

Niegolewskiego
nr. 6 Mazur
nr. 7 Walkowiak
nr. 23 Barczyńska

Nowa
nr. 11 Dubska

Na Wzgórzu
nr. 33 Steinborn
nr. 36 Celmer

Nowodworska
nr. 4 Pawlikowa
nr. 30 Chmielewski
nr. 31 Kwiatkowski
nr. 39 Jankowski
nr. 53 Budzyński
nr. 57 Weyna

Osada
nr. 47 Kowalkowski

Ogrodowa
nr. 1 Borucka
nr. 13 Galas

Orła
nr. 1 Kowalkowski
nr. 4 Kuźnicka
nr. 14 Modrów
nr. 17 Kowalczyk
nr. 24 Szczepankiewicz
nr. 31 Dubiel
nr. 36 Cichocki

Paderewskiego
nr. 11 Czajkowski
nr. 1 Lewandowski

Piotra Skargi
nr. 7 Kielichowski

Piękna
nr. 34 Seehafer
nr. 45 Kwasek

Podgórna
nr. 15 Sikorski
nr. 26 Kunecka
nr. 27 Gordon

Pomorska
nr. 5 Holtzendorff
nr. 9 Prauze
nr. 18 „Księg. Świt"
nr. 20 Pubanc
nr. 21 Burkawska
nr. 29 Chojnacki
nr. 35 Szramka
nr. 44 Lubińska
nr. 54 Mikołajczak
nr. 58 Nowaczykowa
nr. 71 Fiszer

Poniatowskiego
nr. 30 Marcinkowski

Poznańska
nr. 36 Siudek

Plac Teatralny przy Teatrze Miejskim Komorski

Plac Weyssenhoffa
nr. 2 Sadowczyk

Plac Piastowski
nr. 2 Huzarska

Plac Poznański
nr. 3 Lewandowski
nr. 4 Trojan
nr. 10 Trafas

Promenada
nr. 1 Sieradzki
nr. 8 Wenda Jan
nr. 9 Lewandowski
nr. 12 Eckert
nr. 85 Lewicka

Racławicka
nr. 1 Goc
nr. 9 Ryszek
nr. 18 Wojciechowski

Różana
nr. 18 Pawłowski
nr. 23 Pieniężny
nr. 24 Schiller

Rycerska
nr. 4 Rachuta
nr. 7 Nawrocki
nr. 16 Szwajcer

Senatorska
nr. 1 Born
nr. 15 Brzeziński
nr. 18 Knasiakowska
nr. 48 Nieruszewicz
nr. 77 Mączyński

Sienkiewicza
nr. 1 Błaszak
nr. 10 Rychliński
nr. 14 Janicki
nr. 16 Łagowski
nr. 28a Bielicka
nr. 32 Bury
nr. 41 Ga[illegible]r
nr. 42 Ro[illegible]na
nr. 43 Teszowa
nr. 46 Cichowlas
nr. 55 Mazurek

Sieroca
nr. 2 Wieczorek
nr. 13 Łuczak
nr. 16 Bujalski

Sowińskiego
nr. 4 Kropiński
nr. 22 Lisiecki
nr. 26 Krolczak
nr. 28 Włodarska

Staro Szkolna
nr. 9 Łasa
nr. 15 Dopslaf

Stawowa
nr. 27 Bochański
nr. 28 Dobrzyńska

Strzelecka
nr. 17 Nowak
nr. 41 Pinczewski

Stary Rynek
nr. 7 Żbikowski
nr. 27 Gniewkowski

Szczecińska
nr. 3 Spychalski
nr. 7 Koseda

Szubińska
nr. 15 Kaźmierczak
nr. 21 Haymann
nr. 27 Lipczyński
16 p. uł. Świerczyk

Śląska
nr. 1 Gierczak
nr. 1 Sieg
nr. 6 Bukowski
nr. 14 Szmuge
nr. 19 Fortunówna
nr. 28 Cywiński
nr. 33 Michalak

Śniadeckich
nr. 1 Brząkała
nr. 31 Nalazek
nr. 47 Łosiowa
nr. 51 Trafas
nr. 52 Nitka
nr. 53 Slachciak

Świecka
nr. 2 Wendowski

Św. Jańska
nr. 2 Michalski
nr. 6 Nogowska
nr. 14 Gundlach
nr. 15 Kurowski
nr. 16 Masojada

Św. Trójcy
nr. 6 Steinke
nr. 12 Hübner
nr. 17 Tyll
nr. 23 Adaszkiewicz
nr. 30 Czajkowska
kiosk Chudziński

Toruńska
nr. 11 Warmbier
nr. 15 Krygerówna
nr. 25 Gołębiewska
nr. 34 Pierzyński
nr. 35 Szafrański
nr. 40 Styla
nr. 65 Skowroński
nr. 66 Porazińska
nr. 70 Błażejczak
nr. 90 Sobieciński
nr. 102 Bernhard

3 Maja
nr. 18 Wegner

Ugory
nr. 1 Głowieńka
nr. 6 Wolfram
nr. 28 Boroń
nr. 43 Rychwalski
nr. 48 Kołodziej

Ułańska
nr. 6 Miniszewski
nr. 13 Przybylska
nr. 35 Żółtowska

Unji Lubelskiej
nr. 1 Włodarska

Warszawska
nr. 1 Ciesielski
nr. 6 Radkowa
nr. 21 Nowakowski
Matuszewska

Wełniany Rynek
nr. 21 Nowicki

Wiatrakowa
nr. 17 Kasza

Wileńska
nr. 9 Caft
nr. 11 Szczepaniak

Wincentego Pola
nr. 6 Mieruszewska
nr. Tomasik

Wrocławska
nr. 1 Dzierzyński
Kiosk Tyczyński

Wysoka
nr. 9 Kubiak
nr. 48 Zalewski

Zduny
nr. 1 Szlegel
nr. 9 Józefiak

Zygmunta Augusta
nr. 1 Witkowski
Kujawski
Szopiński

Żwirki i Wigury
Ciesielski

†

W dniu 21 sierpnia br. zmarł tragiczną śmiercią były członek i współzałożyciel naszego Stowarzyszenia śp.

Paweł Krasiński

Cześć Jego pamięci! (15583

Tow. Kupców Detalistów
Branży Spożywczej — Bydgoszcz.

Pogrzeb odbył się 25 sierpnia 1933 r.

†

W środę, dnia 23 sierpnia o godz. 15-tej zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św. w Chełmnie śp.

Teofila z Ossowskich
Józefowa Donimierska

z Cygus, przeżywszy lat 83, o czem donoszą w smutku pogrążone **Dzieci.**

Chełmno, Cygusy, dnia 23. 8. 1933 r.

Przewóz zwłok do Niemiec 25 sierpnia 1933 r. w południe. (15579

Nagrobki
najtrwalsze i fachowo wykonane sprzedaje bardzo tanio i na dogodnych warunkach. F. Raczkowski, Marsz. Focha 36. (9405

Licytacja.
W sobotę, dnia 26 bm. o godz. 11,30 sprzedawać się będzie przy tut. eksp. towarowej: szkło taflowe, liczniki, kopyta szewckie, torebki papierowe, blok kamienny i wiele innych rzeczy. P. K. P. Eksp. tow. Bydgoszcz. (15600

Dyr. Państw. Szkoły Budownictwa
w Lesznie

ogłasza, że wpisy do kl. I. trwają do **dnia 31-go sierpnia 1933 roku.** Warunki przyjęcia, ukończony 15 rok życia, 7 kl. szkoły powszechnej wzgl. 3 kl. gimnazjum, odbycie jednorocznej praktyki budowlanej, którą będzie można wyjątkowo odbyć w ciągu studjów.

Egzamin wstępny odbędzie się **dnia 2-go września 1933 r. o godzinie 8-mej.**

Przy szkole istnieje bursa.

15601) **Dyrekcja.**

Klepsydry wykonuje szybko i tanio DRUKARNIA BYDGOSKA S. A. Bydgoszcz, ul. Poznańska 21-14.

Przetarg przymusowy.

W sobotę, dnia 26 sierpnia br. o godz. 13-tej sprzedam **w Łącku Małym** w drodze przetargu przymusowego za natychmiastową zapłatą: **knura, 12 warchlaków, 7 maciorów, 11 prosiaków i ca. 20 mórg skoszonego żyta w mendlach.** Wartość zajętych przedmiotów oszacowano na kwotę 1 500,— zł. Zajęte przedmioty obejrzeć można ćwierć godziny przed rozpocz. licytacji.
15578) **Kantowicz,** kom. Sądu Grodzkiego w Koronowie.

Kursy handlowe także listownie. **Marszałka Focha 10, m. 8.** (15518

Tanie
lekcje niemieckiego. Cieszkowskiego 17—2. (9235

Czytajcie „Dziennik Bydgoski“!

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 cyfr = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50 % drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 20% zniżki.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9.

POLECENIA

Zeszyty (793
bruljony, bloki i wszelkie przybory szkolne najtaniej poleca Jankowski, papier, Długa 76, oraz wszelkie artykuły biurowe. Listy przewozowe. Dostawy do biur i szkół.

Książki (15380
szkolne sprzedaje, zamienia kupuje się najkorzystniej w księgarniach: Sniadeckich 50, Sniadeckich 18.

SPRZEDAŻE

Gospodarstwo
76 mórg, z żniwami, pełnym inwentarzem z pierwszych rąk tanio sprzedam. Zgłosz. Mejer Chełmoniec, Pomorze. (15613

Okazja
Dom w mieście z kolonjalką za 14 tyś. Mieszkanie pokój duży z kuchnią, rok zgóry, 30 zł mies. Wiad. Pomorska 22, m. 8. (9404

Sprzedam (15612
kolonjalkę z towarem za 1.000 zł. Wiadomość Wełniany Rynek 12, m. 4.

Plac
budowlany tanio. Wiadomość Ujejskiego 19. (9295

Dom
8000, wpłata 5000, mieszkanie wolne, sprzedam. Lenartowicza 6. (15571

Pianino
krzyżowe zagraniczne bardzo dobrze utrzymane korzystnie na sprzedaż. Of. filja „253“. (9381

Dobrze
utrzymany lekki wóz (hela) sprzedam. Zbożowy Rynek 10. (15570

Motocykl
BMW. tanio sprzedam. Grunwaldzka 95/7. (9413

Sprzedam
korzystnie z powodu śmierci męża urządzenie fabryczne do wyrobu karmelek. Marja Kowalska, Wejherowo (Pomorze), Plac Wejhera 18. (15585

Maszyna
do szycia (Singer), kanapy leżanki, lustra, wirówki i inne meble sprzeda za bezcen. Podwale 3, Cichon. (15582

Motor
spalinowy (Benz) 8. P. S., motor elektr. 2,5 P. S. wiertarka (Flott) połszorki wyjazdowe, kluby pluszowe, dywany, meble kompl. i pojedyńczo tanio do oddania. „Okazja“ Pomorska 7. (9393

Rower (9403
sprzeda. Gdańska 136.

Sypialnie
jadalnie i kuchnie nowe sprzedam Kordeckiego 13 parter. (15592

Beczki (9399
dębowe i różne na sprzedaż. Sniadeckich 29, Fabryka cukrów, tel. 11-74.

Samochód
„Citrön“ osobowy jak nowy sprzedam. Warsztat Śniadeckich 32. (15594

Mikroskop
3 rewolwer. Seiberta z grub. i mikrotryb., objekt. nr. 1, 3, 5, imersja olejna 1/12, okulary nr. I, II, COC4 i COC6, nadający się dla chemików, lekarzy, botaników, aptekarzy, drogerzystów. Do tego literatura o mikroskopji (495 figur objaśn.) „Das Mikroskop und seine Anwendung“ oraz „Mikroskop Prüfungen“ Biechela razem okazyjnie za zł 400 sprzeda Drogerja Centralna, Kamień, Pomorze). (15566

Ford (15532
limuzyna mod. 29, 4 drzwi tylko 17000 km. jech., jak nowy tanio na sprzedaż. Oferty filja „Limuzyna“.

Samochód
Ford mały połciężarowy sprzedam. Ugory 19, mieszkanie 8. (15593

Album
z staremi znaczkami całego świata i starą porcelanę sprzeda korzystnie. Oferty do Dzien. Bydg. pod „Album“. 15614

Ikona
z srebra 18 wiek, pięknie utrzymana emalja, przedstawiająca żywot Pana Jezusa, korzystnie do nabycia. Skład złotniczy, Długa 22. (15616

Hart
10 tygodniowy sprzedam. Wileńska 9, m. 5. (9406

KUPNA

Dom
z ogrodem albo plac niezabudowany kupię. Of. „Gotówka E. S.“ administracja. (15552a

Maszynę
do lodów dużą na zapęd kupię. Sniadeckich 29, Fabryka cukrów, telefon nr. 11-74. 9400

Kuchnię
westfalską w dobrym stanie kupię zaraz. Zgłosz. z podaniem ceny przyjmuje J. Piarowska, Inowrocław, Rynek 2. (15597

Owoc
opadły kupuje każdą ilość i większe ilości odbiera samochodem „Lukullus“, Bydgoszcz, Poznańska 16, Tel. 1670/71. (15610

Szafę
biurową amerykańską kupię za gotówkę. Zgł. pod „50“ do filji. (9376

Wagę (9402
używaną 300 kg. kupię. Podać cenę filja „Nr. 40“.

LEKCJE

Stenografja
polska, niemiecka. Adres wskaże Dziennik. (15466

Student
uniwersytetu udziela korepetycji. Oferty do filji Dziennika „Student“. (9384

POSADY WOLNE

Stałą
płacę, zwrot podróży otrzymają prócz prowizji zastępcy losowi. Zgłosz. „Kredyt“ Lwów, Kilińskiego 3. (14579

Kasjerka (15553
pilna i rzetelna możliwie znająca książkowość amerykańską może się zaraz zgłosić. Fotografja, świadectwa oraz wynagrodzenie podać. Skład kolonjalny i Hurt. Miasto powiatowe. Of. pod „O. M.“

Rutynowana
pokojowa, z dobremi świadectwami potrzebna zaraz. Zgł. do filji Dzien. Bydg. Dworcowa 5. (15397

Dwóch
młynarzy samodzielnych, dobrze obeznanych z motorem ssącogazowym (Deutza Sauggasmotor) poszukuje Młyn Parowy, T. Zentkowski, Krusza-Duchowna p. Mątwy, tel. Inowrocław 184. (15589

Stolarz (15611
potrzebny Szubińska 71.

Saksofonista
klarnecista młody, rutynowany potrzebny od 1 września. Zgł. do Dzien. Bydg. pod „Saksofonista“. (15525

Inteligentny(na)
otrzyma stałą pracę w koncesjonowanym biurze. Zgł. Dz. „Udział“ (15002

Fryzjerkę
poszukuję zaraz. Oferty „350“ Dziennik Bydgoski Inowrocław. (15596

Uczennica (15581
do buchalterji potrzebna. Stasiewski, rewizor ksiąg Hermana Frankego 7.

Pierwszorzędna
fryzjerka i manikurzystka potrzebna. Długa 49. (15574

Pierwszorzędną
fryzjerkę i fryzjera poszukuje Gniatczyk, Długa 5. (15580

Biegła
ekspedjentka tylko z dobremi świadectwami potrzebna od 1 września 33. Odpis świadectw nadsyłać Teodor Stremel, mistrz rzeźnicki, Toruń, Mickiewicza 114. (15586

Malarz (9396
strycharz, chłopak potrzebny. „Remont“ Zakład malarski, Piotra Skargi 3

Dziewczyna (15567
potrzebna. Kujawska 84.

Podręczne
wykwalifikowane do płaszczy oraz prasowacz potrzebne. Grunwaldzka 6, m. 2. (15531

Kuśnierka
potrzebna. Maks Zweiniger, Gdańska 1. (9408

Bufetowa
samodzielna z kaucją zaraz i panienka do obsługi gości. Cukiernia Pomorska 37. 9410

Czysta
dziewczyna, która dobrze gotuje, władająca język. niemieckim, potrzebna od 15. 9. 33. Sommer, Gdańska 43. (9378

Poszukuję
chłopca uczciwych rodziców do obsługi gości w restauracji nie niżej 18 lat, kaucja 150 zł pożądana. Zgłosz. do filji Dzien. pod „Uczciwy“. (9385

Służąca
młodsza potrzebna. 20-go Stycznia 16, m. 6. (9390

Służąca
rzetelna do wszystkiego z dobrem gotowaniem potrzebna. Wiadomość filja Dz. Bydg. (9377

POSADY POSZUKUJĄ

Uczciwe
dziewczę, kochające dzieci poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Of. do Dz. Bydg. pod „Obowiązkowa“. (15354

Fryzjerski
pomocnik 1 siła poszukuje odpowiedniej posady. Łask. oferty do filji Dz. Bydg. pod „Męski“. (9386

Dziewczyna
pracowita do wszystkiego szuka posady. Of. pod „Rzetelna 20“ do Dzien. Bydg. (15565

Pomocnik
szewski szuka pracy. Zgł. pod „J. 25“ do Dz. (15569

Praktykant
rolny 4 letnią praktyką, szkołą rolniczą hodowlaną, odpowiedniemi świadectwami poszukuje poszukuje posady za małem wynagrodzeniem. Oferty filja „Praktykant“. (9379

Agronom
lat 27, kawaler, z 8 letnią praktyką i dobremi referencjami poszukuje posady. Łaskawe zgłosz. Wileńska 9, m. 5. (9407

DZIERŻAWY

Restauracja
i kolonjalka w większej wiosce zaraz do wydzierżawienia. Wesołek, Wałdowo, stacja Pruszcz Pomorski. (15584

Stajnie
wolne. Kujawska 4. (15575

Skład
ewentl. mieszkaniem zaraz do wynajęcia. Dworcowa 57, tel. 1698. (9382

Skład (9392
i 3 pokoje przy rynku do każdej branży natychmiast wynajmę. Oferty pod „500“ filja Dz. Bydg.

Lokale
wolne. Długa 32. (9416

Piwnica
na owoc w pobliżu Starego Rynku do wydzierżawienia. Długa 22. (15615

Skład
w rynku z przynależnościami, nadający się na każde przedsiębiorstwo—dotąd zegarmistrz - części rowerowe, warsztat mechaniczny w podwórzu do wydzierżawienia. Przybyszewska Kowalewo. (15599

MIESZKANIA SZUKA

2—3
pokoje z kuchnią poszukuję zaraz. Wiadomość pod „S. R. 25.“ do filji Dziennika. (9394

MIESZKANIA WOLNE

Nowy
Rynek 6, parter mieszkanie 6 pokojowe od 1. X. do wynajęcia. (9375

Mieszkanie (9398
komfortowe 4—6 pokoi. Gdańska 52, gospodarz.

6 pokoi
wolnych. Gdańska 60. (9415

Czteropokojowe
kuchnia, łazienka wynajmę. Sniadeckich 1. (15591

1—2
pokojowe kuchnia wynajmę. Śniadeckich 12. (15590

Pokój
wolny. Gdańska 60. (9417

Pokój
Ugory 20—8. (15587

Dwupokojowe
kuchnia wolne. Sniadeckich 13. 9409

Mieszkanie
4 pokoje, wygody, wynajmie gospodarz Pomorska nr. 52. 9401

POŻYCZKI

Do
uruchomienia fabryki żarówek poszukuję 5 000. Gwarantuję całą fabryką i pierwszorzędną posadą. Warszawa, Leszno 78, mieszk. 30. (15577

POKOJU POSZUKUJĄ

Pokoju
(dwóch) elegancko umeblowanego, niekrępującego tylko w śródmieściu poszukuję. Zgłosz. pod „Dla urzędnika“. (15595

POKOJE WOLNE

Starsza
samotna pani przyjmie panienkę lub starszą panią na stancję. Orła 36, mieszk. 11. (15562

Pokój
umebl. oddzielne wejście dla kulturalnego pana do wynajęcia. Zduny 4, 11. (9380

Elegancko
umebl. frontowy pokój do wynajęcia na biuro. Dworcowa 32, m. 3. (9397

Pokój
ładny w śródmieściu z światłem elektrycznem. Zgłosz. filja pod „Urzędniczka“. (9391

Wolne
2—5 pokojowe. Kuligowski, Gdańska 33. (9395

Pokój
kuchnia bezdzietnym. Gdańska 111. (9411

Pokój
dla 1—2 osób. Sienkiewicza 16/10. (9414

Elegancki
pokój. Cieszkowskiego 13, mieszk. 5. (9412

ZDROJOWISKA

Iwonicz—Zdrój.
We willach centrum Zakładu trzytygodniowy pobyt za opłatą ryczałtową zł 190 za czterotygodn. pobyt, mieszkanie, światło, usługa, pierwszorzędne utrzymanie pod dozorem dyrekcji — cztery razy dziennie, taksa kuracyjna, kąpiele mineralne słonojodowo, przyjazd i odjazd autobusami do stacji Iwonicz, od pierwszej osoby zł 250, od drugiej osoby w tym samym pokoju zł 205. Dzieci do lat 8 płacą pierwsze dziecko połowę ceny pierwszej osoby, każde następne dziecko połowę ceny drugiej osoby dorosłej. Ceny obowiązują od 21 sierpnia, zgłoszenia w dyrekcji Zakładu Zdrojowego Iwonicz. (13593

RÓŻNE

Najnowsze
żurnale mód na wrzesień oraz 1934 rok już nadeszły. Księgarnia Bydgoska, N. Gieryn, Plac Teatralny, (15588

Poszukuję
wspólnika-wspólniczki do kinoteatru. Of. Dz. Bydg. pod „7000“. (15576

Oddam
dziewczynkę 1 mies. z dobrej rodziny za własne. Zgłosz. do Dzien. pod „S. R.“ (15568

PECH WŁAMYWACZA.

— Ładna historja! — Wracam do domu z workiem pięknych rzeczy, a tu mi moja stara zamknęła drzwi przed nosem.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł. na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 łam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20 % zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50 % drożej jak w zwykłem dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za redakcję odpowiedzialny: Stanisław Nowakowski w Bydgoszczy; za dział gdyński: Mieczysław Mistat w Gdyni.